



Överenskommelse om satsning från staten och SKR, insatser inom området psykisk hälsa och suicidprevention 2023

Handlingsplan för riktade insatser inom området psykisk hälsa och suicidprevention bekostade av stimulansmedel samt redovisning

Syftet med denna överenskommelse är att skapa förutsättningar för ett långsiktigt arbete och utveckling av insatser för att främja psykisk hälsa, tidigt möta psykisk ohälsa och att ge effektiv vård och stöd till personer med allvarlig problematik. Överenskommelsen ska bidra till ett gemensamt ansvarstagande från berörda aktörer på arbetsmarknadsförvaltningen, skol- och fritidsförvaltningen, socialförvaltningen och vård- och omsorgsförvaltningen.

Målet är att invånarna ska erbjudas behovsanpassade och effektiva insatser av god kvalitet som ska främja människors ekonomiska och sociala trygghet, jämlikhet i levnadsvillkor samt aktivt deltagande i samhällslivet och en god och jämlik hälsa. Parterna är överens om behovet av en långsiktig plan, med gemensamma strukturer för fortsatt utvecklingsarbete och utifrån bästa tillgängliga kunskap.

Stimulansmedlen ger förutsättningar för att utveckla ett samhälle som bättre kan motverka psykisk ohälsa och främja psykisk hälsa. För att erhålla stimulansmedel ska arbetsmarknadsförvaltningen, skol- och fritidsförvaltningen, socialförvaltningen och vård- och omsorgsförvaltningen ha aktiviteter enligt Insatser inom området psykisk hälsa och suicidprevention 2023-2024 – Överenskommelse, mellan staten och Sveriges kommuner och regioner (SKR) och de länsgemensamma handlingsplanerna samt våra lokala överenskommelser.

- Utvecklingsarbete utifrån lokala och regionala handlingsplaner
- En kunskapsbaserad och säker vård och omsorg

Följande fem fokusområden gäller: förebyggande och främjande insatser; tillgängliga och tidiga insatser; enskildas delaktighet och rättigheter; utsatta grupper och ledning, styrning och organisation.

Dessa aktiviteter ska redovisas enligt överenskommelsen senast den 31 januari 2024.

I detta dokument ingår stadens samtliga insatser bekostade av stimulansmedel för 2023, inklusive utvärdering.

Fokusområde 1. Förebyggande och främjande arbete

Skåneveckan för psykisk hälsa

Bakgrund: Helsingborgs stad fortsätter det befintliga arbetet med aktiviteter och föreläsningar under Skåneveckan för psykisk hälsa, med inriktning barn, unga och vuxna och sprider information om Skåneveckan.

Syfte: Skåneveckans syfte är en verka för ökad kunskap och samtal om psykisk hälsa och psykisk ohälsa. Vi lyfter ämnet ur ett hälsofrämjande och förebyggande perspektiv samtidigt som vi förmedlar hopp och kunskap till att må bättre. Kunskapen om psykisk ohälsa ska öka i Helsingborgs stad för invånare och medarbetare.

Målgrupp: Personal och invånare i Helsingborgs stad.

Kortsiktiga mål och aktiviteter: Målet är att öppna upp för diskussioner om ämnet psykisk hälsa, psykisk ohälsa och förebygga stigmatisering.

Långsiktiga mål: Öka kunskap om psykisk hälsa och psykisk ohälsa och förebygga stigmatisering.

Finns mätbara mål på området: Antal arrangemang och parter i samverkan under Skåneveckan.

Ansvariga: Kommunikatör för brukardelaktighet och föreningssamverkan, psykiatrisamordnare, samordnare för suicidprevention, PART (Preventivt arbete tillsammans) på socialförvaltningen och elevhälsan på skol- och fritidsförvaltningen, vård- och omsorgsförvaltningen och arbetsmarknadsförvaltningen.

Brukarmedverkan: Pratcaféet, Föreningen Omtanken, Brottsofferjouren, Faktum, Fontänhuset, Fryshuset, Free You, Kamratföreningen G7, Peer support, PO Skåne, Ria Hela Människan.

Samarbets-/ samverkanspart: arbetsmarknadsförvaltningen, skol- och fritidsförvaltningen, socialförvaltningen och vård- och omsorgsförvaltningen

Tidsplan: Den 10–16 oktober.

Utvärdering/resultat/redovisning: I Helsingborg arrangeras olika evenemang under veckan.

[Skåneveckan för psykisk hälsa 2023 - det händer i Helsingborg | Öppnasoc](#)

På sidan Skåneveckan på Öppnasoc har det varit 1 006 besök, varav 852 unika.

Aktiviteter:

- Lansera Snabbkurs i psykisk hälsa och bemötande digitalt, bland annat på stadens plattform för kompetensutveckling, HBG learns.
- Involvera brukare, genom att invånarreportrarna gör reportage på öppnasoc, samt på sociala medier.
- Mässa på Dunkers där arbetsmarknadsförvaltningen, socialförvaltningen, skol- och fritidsförvaltningen och vård- och omsorgsförvaltningen samt brukarorganisationer presenterar det som görs för våra invånares psykiska hälsa för invånare och medarbetare.

- Samarbetspartners som kommer till mässan; Självhjälpshuset Ljusglinten, Ria - hela människan, Brottsofferjouren, G7, Faktum, peer support, Fryshuset, LP (Pingstkyrkan) och Fontänhuset.
- Elevhälsan informerade om sin verksamhet samt att de arbetare med ett material om HBTQI+ som ska finnas digitalt på stadens plattform för kompetensutveckling, HBG learns nästa år.
- Lärlingsgymnasiet anordnar tillsammans med Nicolaiskolan föreläsningen Aldrig ensam med Charlie Eriksson: "Det modigaste jag någonsin gjort var att förståta leva när jag egentligen ville dö." den 11 oktober, för- och eftermiddag.
- Föreläsning; Vägar ur ensamhet med Riksföreningen för äldres hälsa. I föreläsningen ingår det även att lyfta upp/berätta om studiematerialet Hälsoguiden som de har tagit fram.
- Föreläsning; Våga fråga äldre med Suicide Zero
 - Datum: 11 oktober klockan 10.30-12.00
- Ungas existensiella hälsa – konst, hälsa och existentiellt välmående för unga, föreläsning och konstworkshop.
- Break the Silence, Musik i Syd. Musikens betydelse för ungas psykiska hälsa i samarbete med PART. Avslutas med stor konsert på Tryckeriet. Under Skåneveckan för psykisk hälsa i Helsingborg genomfördes konceptet Break the silence. Konceptet syftar till att främja ungas psykiska och existentiella hälsa genom att erbjuda elever möjlighet att testa, uppleva och hitta musik och sång som medel för att ge uttryck för sina tankar/känslor om livet. Genomförandet var ett samarbete mellan Musik i Syd, elevhälsan och Musikgrundskolan Synkopen i Helsingborg samt PART - Preventivt arbete tillsammans. Det innehöll workshops med högstadieleverna på skolan, en konsert för allmänheten med artist, föreläsning, och kör kring existentiell hälsa, där eleverna medverkade utifrån vad de lärt i de föregående workshopparna samt efterarbete och samtal med eleverna på skolan i deras respektive klasser om upplevelsen av deltagandet i konserten och psykisk hälsa/existentiell hälsa som stod i fokus den kvällen. Efterarbetet leddes av en psykolog. Cirka 75 högstadielever var involverade i genomförandet av Break the silence i sin helhet och 150 personer totalt deltog på konserten-

Dunkers den 10 oktober: Världsdagen för psykisk hälsa

- Klockan 13-16 Mässa med förvaltningar och brukarorganisationer.
- Klockan 13-14 och 14.30-15.30 Snabbkurs i bemötande och psykisk hälsa. Totalt deltog 35 invånare på tillfällena.

Utbildningssatsning Psykisk ohälsa och psykisk hälsa barn och unga och vuxna arbetsmarknadsförvaltningen, skol- och fritidsförvaltningen, socialförvaltningen och vård- och omsorgsförvaltningen

Bakgrund: Utbildningssatsning Psykisk ohälsa barn och unga och vuxna.

Syfte: Erbjudas utbildning som ökar kunskap om målgruppen med psykisk ohälsa samt ger stöd till medarbetare som möter målgruppen, men även om vad som främjar psykisk hälsa, och som därmed bidrar till tidiga insatser från arbetsmarknadsförvaltningen, skol- och fritidsförvaltningen, socialförvaltningen och vård- och omsorgsförvaltningen.

Målgrupp: Utbildningarna ges till insatspersonal, HSL-personal (hälso- och sjukvårdslegitimerad personal), handläggare och chefer på arbetsmarknadsförvaltningen, skol- och fritidsförvaltningen, socialförvaltningen och vård- och omsorgsförvaltningen.

Kortsiktiga mål och aktiviteter: Utbildning bidrar för adekvata tidiga insatser för arbetsmarknadsförvaltningen, skol- och fritidsförvaltningen, socialförvaltningen och vård- och omsorgsförvaltningen, stärka implementeringen av evidensbaserade metoder genom att öka personalens kunskaper och därmed kunna ge tidiga insatser till målgruppen samt ge utbildning för vad som främjar psykisk hälsa.

Långsiktiga mål: Stärka implementeringen av evidensbaserade metoder genom att öka personalens kunskaper samt att därmed kunna ge tidiga insatser till berörda och främja psykisk hälsa.

Mätbara mål på området: Nej.

Ansvariga: arbetsmarknadsförvaltningen, skol- och fritidsförvaltningen, socialförvaltningen och vård- och omsorgsförvaltningen

Brukarmedverkan:

Samarbets-/ samverkanspart:

Tidsplan: 2023

Utvärdering/resultat/redovisning: Efter genomförd utbildning.

Redovisning och utvärdering av utbildningssatsning psykisk ohälsa och psykisk hälsa 2023

Arbetsmarknadsförvaltningen

Bakgrund: Utbildningssatsning: Psykisk ohälsa barn och unga och vuxna.

Utbildningsinsats i svåra samtal i telefon. Utbildare är Elisabeth Almgren Eriksson från Expo Medica. Kompetenshöjande utbildningssatsning: Psykisk ohälsa barn och unga och vuxna. Anledningen är att vi vill stärka medarbetarnas förmåga till att hantera svåra samtal med invånare i telefon. Ofta har de invånare vi möter olika typer av psykiatriska diagnoser eller besvär som gör det extra utmanande att bemöta invånarna. Vi vill att våra medarbetare ska vara så trygga och professionella som möjligt i samtalen för att kunna möta invånarnas behov.

Syfte: Erbjudas utbildning som ökar kunskap om målgruppen med psykisk ohälsa samt ger stöd till medarbetare som möter målgruppen, men även om vad som främjar psykisk hälsa och som därmed bidrar till tidiga insatser från arbetsmarknadsförvaltningen. Genom utbildningen vill vi att medarbetarna ska få ytterligare verktyg i samtalsmetodik som de kan använda i samtalet med invånaren. Det är viktigt att våra medarbetare kan känna sig så trygga och professionella som möjligt i de svåra samtalen med invånarna. Invånarna kan då även få ett bemötande som på ett extra bra sätt passar deras behov av hjälp och stöd.

Målgrupp: Handläggare och chefer från fem olika enheter på arbetsmarknadsförvaltningen.

Kortsiktiga Mål och aktiviteter: Utbildningen ger personalen kunskap om evidensbaserade metoder för att de ska kunna ge tidiga insatser till målgruppen och känna till vad som främjar psykisk hälsa. En muntlig utvärdering görs efter utbildningen där medarbetare uttrycker det är väldigt nöjda med utbildningen och fått konkreta verktyg och strategier som underlättar i de svåra samtalen med invånarna.

Långsiktiga mål: Stärka implementeringen av evidensbaserade metoder genom att öka personalens kunskaper samt att därmed kunna ge tidiga insatser till berörda och främja psykisk hälsa.

Mätbara mål på området: Nej.

Ansvariga: arbetsmarknadsförvaltningen

Brukarmedverkan:

Samarbets-/ samverkanspart:

Tidsplan: 2023

Utvärdering/resultat/redovisning: Medarbetarna har genom utbildningen i svåra samtal fått konkreta verktyg och strategier som underlättar i de svåra samtalen med invånarna. De har fått tips på hur de kan öka samtalskicklighet att hantera olika svårigheter i samtal med invånarna. Medarbetarna har även fått ökad kunskap om vilka faktorer som kan bidra till svårigheterna och hur de kan ha en god frågemetodik och kommunikationsteknik som bidrar till att underlätta i samtalet. Kunskap om hur röst och tonfall kan påverka att samtalet blir så bra som möjligt och hur vi själva kan påverka så att det mindre konfliktfyllt.

De har fått ökad kunskap om hur de hanterar invånarens och sina egna känslor på ett professionellt sätt. Medarbetarna har fått verktyg och ökad kunskap som medför att de känner sig tryggare och mer professionella i de svåra samtalen. Utbildaren har refererat till en del forskning i ämnet och gett boktips som kan vara hjälpsamt. Sammanfattningsvis har utbildningen gett ny kunskap och infallsvinklar. Vi har fått påminnelse om framgångsfaktorer såsom motiverande samtal (MI), sammanfattningsvis betydelse, att reflektera och dra lärdomar. Vidare vikten av att få till ett positivt avslut, då vi har hög minnesförmåga för just avslutet.

Områden som även har berörts under utbildningen är nedanstående:

- Samtalsprocess och samtalsmetodik utifrån perspektivet svåra samtal
- Att hantera och bemöta känslor i svåra samtal, verktyg och strategier
- Konflikthantering
- Att sätta gränser i samtalet
- Hotsamtal
- Den ledsna patienten, depression och suicidalitet
- Patienten lägger ansvaret utanför sig själv "projektion"
- Mångringaren

Skol- och fritidsförvaltningen

Bakgrund: Utbildningssatsning Psykisk ohälsa barn och unga och vuxna.

Föreläsning Glada Hudikteatern med Pär Johansson Kompetenshöjande utbildningssatsning: Psykisk ohälsa barn och unga och vuxna. Vi vill genom en

föreläsning av Pär Johansson som startat Glada Hudik-teatern skapa ökad förståelse för målgruppen psykisk ohälsa barn och unga.

Syfte: Erbjuder utbildning som ökar kunskap om målgruppen med psykisk ohälsa samt ger stöd till medarbetare som möter målgruppen, men även om vad som främjar psykisk hälsa och som därmed bidrar till tidiga insatser från skol- och fritidsförvaltningen. Syftet med föreläsningen var att skapa större förståelse för målgruppen då det saknas fokus på dessa i våra insatser som rör psykisk hälsa.

Målgrupp: Insatsen riktade sig till elevhälsans medarbetare och chefer.

Kortsiktiga mål och aktiviteter: Utbildningen ger personalen kunskap om evidensbaserade metoder för att de ska kunna ge tidiga insatser till målgruppen och känna till vad som främjar psykisk hälsa.

Genom hälsosamtalen kan vi se om personalen uppmärksammar fler i målgruppen och på så sätt erbjuder tidiga insatser.

Långsiktiga mål: Ge personalen kunskaper om evidensbaserade metoder så att de ska kunna ge tidiga insatser till sina målgrupper och främja psykisk hälsa. Antalet medarbetare som upplever sig ha kunskap och metoder för att erbjuda tidigare insatser ska öka.

Mätbara mål på området: Nej.

Ansvariga: Charlotte Erngren, skol- och fritidsförvaltningen

Brukarmedverkan: Elevernas medverkar genom hälsosamtalen, där vi fångar upp deras mående. Där kan vi på aggregerad nivå se om vi behöver göra en generell insats.

Samarbets-/ samverkanspart:

Tidsplan: 2023

Utvärdering/resultat/redovisning: Det var 140 medarbetare och chefer som deltog. Vi har skapat ett gemensamt forum för medarbetare som arbetar på anpassad skola, för att undersöka behoven av att förändra vårt arbetssätt.

Vi har skapat en insats under året som är kopplad till vårt uppdrag i verksamhetsplanen som handlar om att förstärka stödet till anpassad skola. Det är att vårt verksamhetsstöd (specialpedagoger och psykologer) erbjuder kompetenshöjande insatser till de skolor som bedriver anpassad skola. Just nu har vi en insats igång på Påarps skola.

Socialförvaltningen, vuxen: Medarbetardagar om återhämtning

Bakgrund: Medarbetarna i vuxenverksamheten arbetar ständigt med att stötta klienters förändringsarbete. Detta gynnas av att personalens arbetssätt har ett återhämtningsinriktat fokus. För att stötta klienten i dennes återhämtning behövs förståelse för klientens egen upplevelse om sin situation, behov, problem och tankar om framtiden.

Forskning på betydelsen av återhämtningsinriktat arbetssätt visar på goda resultat, vilket medför att utbildningssatsningen gynnar en utveckling av en evidensbaserad socialtjänst.

Ett återhämtningsinriktat arbetssätt grundar sig på att stötta klienten med att skapa samhörighet, hopp, identitet, mening och empowerment.

Projektet blir en fortsättning på det arbete som påbörjades i samband med höstens medarbetardagar, då samtlig personal deltog i en föreläsning av peer support Nicole Tobiasson. I samband med utvärderingen av medarbetardagen efterfrågades en

fortsättning med möjlighet till att utbyta erfarenhet, tankar och kunskap i syfte att förbättra det återhämtningsinriktade arbetssättet.

Syfte: Projektet syftar till att medvetandegöra och skapa förståelse för klientens egen återhämtningsprocess och betydelsen av ett gott bemötande.

En återhämtningsinriktad relation och bemötande leder till ett ömsesidigt och inkluderande synsätt, vilket erbjuder klienten möjlighet till delaktighet, inflytande och egenmakt.

Ett återhämtningsinriktat fokus för det vi gör, är en viktig del i arbetet med framtidens sociala tjänster där klienten blir fokus för vårt arbete.

Målgrupp: cirka 50 medarbetare och deras chefer på socialförvaltningen, Vuxen.

Kortsiktiga mål och aktiviteter: Projektledaren tillsammans med peer support arbetar fram och genomför tillsammans samtliga delar i projektet.

Under våren och hösten 2023 skapas 2 grupper à 25 medarbetare. Medarbetare som är från vuxenverksamhetens olika enheter träffas vid vardera 5 tillfällen. Vid träffarna får medarbetarna prova på olika övningar, ges tid till reflektion och erfarenhetsutbyte utifrån teman som är hämtade ur boken "Bemötande i psykiatrin". Medarbetarna som deltar förväntas bli kulturbärare av ett återhämtningsinriktat arbetssätt och förmedla detta vidare till sina arbetsgrupper.

Hösten 2023 kommer Camilla Bogarve för att föreläsa om återhämtning och vikten av att arbeta återhämtningsinriktat.

Vi gör en inspelning av föreläsningen så att alla medarbetare i vuxenverksamheten kan få ta del av den. Hösten 2023 fortsätter vi att arbeta återhämtningsinriktat tillsammans med kulturbärarna, utifrån det material som vi gemensamt tar fram under våren. Vi köper in litteratur som används vid gruppträffarna för att inspirera medarbetarna och tar fram arbetsmaterial som kulturbärarna kan använda på respektive arbetsplats.

Långsiktiga mål: Långsiktigt förväntas satsningen bidra till att vuxenverksamhetens enheter arbetar återhämtningsinriktat.

Genom att möta klienternas behov ges möjlighet till en hållbar socialtjänst som arbetar förebyggande med planering av insatser utifrån klientens fokus och behov.

Långsiktigt bidrar satsningen till att skapa en evidens- och kunskapsbaserad socialtjänst som i sina insatser till medborgaren utgår från vård- och insatsprogrammets rekommendationer.

Genom en ökad förståelse för klientens egen beskrivning och upplevelse av sina behov skapas möjlighet till en förbättrad kommunikation och samverkan om vårdplan och genomförandeplan i och utanför socialförvaltningen

Finns mätbara mål inom området? En enkät för utvärdering skickas till medarbetarna efter avslutad satsning. Dokumentation av arbetsmaterial. I slutet av 2023 sammanfattas erfarenheter och reflektion i en slutredovisning.

Brukarmedverkan: Deltagarna på Karpens aktivitetshus kommer att bidra med material.

Samarbets-/ samverkanspart: PO-Skåne, Peer support socialförvaltningen

Ansvariga: Helsingborg stad, socialtjänsten. Projektansvarig: Ulrika Skeppstedt
Projektledare: Carin Nilsson

Tidsplan: Start april och slutförs december 2023.

5 träffar/ grupp à 2,5 timmar.

Utvärdering/resultat/redovisning: I dialog med projektledare under året. I slutet av 2023 sammanfattas erfarenheter och reflektion i en slutredovisning.

Under 2023 har två tvärgrupper med cirka 35 medarbetare från vuxenverksamhetens olika enheter träffats vid fem tillfällen för kunskapsutbyte, dialog och reflekterande. Innehållet vid träffarna har varierat men varje tillfälle har grundat sig i ett kapitel ur boken "Bemötande i psykiatri – möten som främjar återhämtning". Medarbetarna som deltog i tvärgrupperna har i sin egen verksamhet blivit utsedda till att vara kulturbärare av ett återhämtningsinriktat arbetssätt och bemötande. Vid träffarna har vi gått igenom stigma, självstigma, myter, fördomar, 100 sätt som främjar återhämtning, bra bemötande/ dåligt bemötande, arbetsallians, arbetat med personas/fall/case, arbetat med hopp och empowerment samt skapat plan för respektive enhets arbete för kulturbärarna.

I september höll Camilla Bogarve från NSPH en workshop och föreläsning om återhämtningsinriktat arbetssätt för cirka 45 medarbetare. Föreläsningen spelades in och kommer efter redigering att finnas tillgänglig på stadens plattform för kompetensutveckling, HBG Learns.

Tvärgrupperna har efter avslutade gruppträffar haft återträffar för att få tips och stöd i arbetet som kulturbärare. Grupperna kommer att fortsätta träffas under våren 2024.

I samband med sista gruppträffen fick medarbetarna utvärdera projektet.

De ansåg att det som varit bra med träffarna är:

- Blandad grupp med olika erfarenheter.
- Tid för att kunna reflektera kring det som är viktigt i arbetet med klienter.
- Fått lov att stanna upp och prata om mjuka värden och frågor som vi sällan funderar på.
- Gett positiv energi och ett lugn.
- Fått bekräftelse och andras tankar på eget tänk om vad som är viktigt.
- Strukturen och variationen i de olika delarna har varit bra och bidragit med att vara aktiv under hela tiden.
- Öppenhet och trygghet mellan deltagarna och kursledarna har gett nya perspektiv.

Deltagarna önskade:

- Fler träffar och mer tid för reflektioner.
- Att fler medarbetare fick vara med i nya grupper.
- Få lyssna på fler brukares återhämtningsresa.

Nästan alla deltagare menade att de kommer använda sig av kunskapen om återhämtning i sitt dagliga arbete.

90 procent av deltagarna kommer att dela med sig till sin arbetsgrupp.

90 procent av deltagarna har fått med sig nya verktyg i arbetet med klienter.

80 procent av deltagarna känner sig trygga med att vara kulturbärare och inspirera kollegor till att arbeta mer återhämtningsinriktat.

Vård- och omsorgsförvaltningen

Utbildningsansatsning Bemötande och psykisk hälsa

Bakgrund: Kompetenshöjande Utbildningssatsning Psykisk ohälsa barn och unga och vuxna.

Syfte: Erbjudna utbildning som ökar kunskap om målgruppen med psykisk ohälsa samt ger stöd till medarbetare som möter målgruppen, men även om vad som främjar psykisk hälsa och som därmed bidrar till tidiga insatser från vård- och omsorgsförvaltningen. Flera olika föreläsare på utbildningen som heter "Se mig som den jag är" – med fokus på neuropsykiatriska, psykiska och intellektuella funktionsnedsättningar – samverkan för medvetet individuellt bemötande. Utbildningen ska ge kunskap i hur psykiska funktionsnedsättningar och sjukdomar tar sig uttryck, vad man ska tänka på i bemötandet av personer med psykisk sjukdom och funktionsnedsättning och vilka metoder som går att använda. Forskning på området kommer presenteras under utbildningen. Medvetandegöra samsjuklighet hos målgrupperna och behov av att samverka.

Målgrupp: Utbildningarna ges till chefer, stödpedagoger och andra medarbetare i daglig verksamhet på vård- och omsorgsförvaltningen.

Kortsiktiga mål och aktiviteter: Utbildningen ska ge personalen ökad kunskap om evidensbaserade metoder och förståelse för psykiska funktionsnedsättningar, även i kombination med samsjuklighet och eller autism. Den ska ge kunskap och strukturer för samverkan, samt ge kunskap om vad som främjar psykisk hälsa. Utbildningen ska också ge kunskap i hur psykiska funktionsnedsättningar kan yttra sig och hur personalen bemöter personer med psykisk ohälsa.

Vi ska utvärdera hur många medarbetare som gått utbildningen- Vi kommer också följa upp och diskutera lärdom efter utbildning på verksamhetsmöten. Vi ska uppmärksamma förändringar i vår brukarundersökning utifrån att medarbetarna har fått bättre kunskap, bemötande och förståelse för personer med psykiska funktionsnedsättningar och samsjuklighet.

Långsiktiga mål: Ge personalen kunskaper om evidensbaserade metoder så att de ska kunna ge tidiga insatser till sina målgrupper och främja psykisk hälsa. Genom ökade kunskaper förstå och uppmärksamma hur psykiska funktionsnedsättningar och sjukdomar kan uttrycka sig så att dessa personer kan få det bästa och rätta bemötandet.

Mätbara mål på området: Nej.

Ansvariga: Projektansvarig och projektledare: Eva Fallgren

Brukarmedverkan: Nej

Samarbets-/ samverkanspart: Nej

Tidsplan: 2023

Utvärdering/resultat/redovisning: Alla stödpedagoger i daglig verksamhet har gått utbildningen tillsammans med ett par av enhetscheferna, sammanlagt 20 personer.

Alla är mycket positiva till utbildningen vilken gett dem ny kunskap som de får använda sig av genom att driva ett utvecklingsarbete på enheterna. De ska härigenom på bästa sätt sprida lärdomar från utbildningen som ska användas i det dagliga arbetet med deltagarna på daglig verksamhet. Det handlar om kunskaper och förståelse för psykiska funktionsnedsättningar och hur dessa kan yttra sig i kombination med samsjuklighet och eller autism men också om vad som främjar psykisk hälsa och betydelsen av samverkan. En stor del handlar om att ge verktyg i att bemöta personer med psykisk ohälsa.

Enhetscheferna har följt upp lärdomar från utbildningen i medarbetarsamtal och följer nu upp det pågående utvecklingsarbetet på enheterna på verksamhetsmöten.

Genom brukarundersökningarna ska effekterna av den nya kunskapen hos medarbetarna uppmärksammas genom att svaren i brukarundersökningarna visar på bättre resultat än tidigare år.

Suicidprevention arbetsmarknadsförvaltningen, skol- och fritidsförvaltningen, socialförvaltningen och vård- och omsorgsförvaltningen

Bakgrund:

Syfte: Öka kompetensen om psykisk hälsa och suicidprevention genom föreläsning och material.

Målgrupp: Personal på arbetsmarknadsförvaltningen, skol- och fritidsförvaltningen, socialförvaltningen och vård- och omsorgsförvaltningen

Kortsiktiga mål och aktiviteter: Uppmärksamma suicidprevention och psykisk hälsa. Informera verksamheter på våra fyra förvaltningar om suicidprevention och rutin för detta.

Genomföra en turné bland socialförvaltningens verksamhet för att prata om stödet medarbetare kan få i arbetet med suicidprevention och ANDTS (förebyggande arbete mot alkohol, narkotika, dopning, tobak och spel).

Samordnare för suicidprevention har även haft två informationstillfällen på arbetsmarknadsförvaltningen för att ge information om deras rutin för suicidprevention.

Långsiktiga mål: Öka kompetensen om suicidprevention och hur man kan bemöta individer som är självmordsnära.

Finns mätbara mål på området:

Ansvariga: Socialförvaltningen, Linnea Hasslin

Brukarmedverkan:

Samarbets-/ samverkanspart: arbetsmarknadsförvaltningen, skol- och fritidsförvaltningen, socialförvaltningen, vård- och omsorgsförvaltningen, stadsbyggnadsförvaltningen (i projektet vänskapsbänkarna), Suicide Zero.

Tidsplan: 2023

Utvärdering/resultat/redovisning:

Samordnaren för suicidprevention har under året arbetat med att samordna, driva, utveckla och förbättra stadens arbete med suicidprevention. Arbetet har utgått från fyra områden: höja kunskapsnivån i staden, se över utbildningar på området, se över rutiner och riktlinjer samt samverka internt och externt.

- Fortsatt samordning av vänskapsbänkarna samt varit behjälplig till flera kommuner då de startat upp liknande projekt, däribland Malmö stad.
- Planerat och genomfört suicidpreventionsdagen den 10 september 2023.
- Planerat och genomfört Skåneveckan för psykisk hälsa 2023. Mässa och snabbkurser i bemötande av psykisk ohälsa på Dunkers kulturhus.
- Gjort en utbildningsfilm om suicidprevention och bemötande.
- Hjälpt psykiatrisamordnaren i hanteringen av Brister i samverkan.
- Deltagit och tagit minnesanteckningar på Lokalt samråd psykiatri nordvästra Skåne och Helsingborg.

- Samman kallat och ansvarat för samverkansgruppen för blåljusaktörer med deltagare från polis, räddningstjänst, ambulans/psykiatriambulans, larmcentralen och vuxenpsykiatriska akutmottagningen.
- Deltagit i arbetsgruppen Effektiv samverkan.
- Deltagit och varit med i uppdateringen av Överenskommelsen för insatser kring psykisk hälsa och suicidprevention.
- Arbetat med att presentera och implementera Rutin för suicidprevention på socialförvaltningen. Presenterat rutinen för suicidprevention för arbetsmarknadsförvaltningen som också arbetar utifrån den. Haft dialog och varit stöd för vård- och omsorgsförvaltningen som har uppdaterat sin egen rutin för suicidprevention.
- Uppdatering av socialförvaltningens övergripande rutin för suicidprevention.
- Framtagande av verksamhetsnära rutin för suicidprevention på socialförvaltningen.
- Deltagit i Utskott för suicidprevention som ligger under Skånegemensam samverkansgrupp psykiatri. 3 gånger per termin
- Samman kallat och hållit i MHFA (första hjälpen till psykisk hälsa)-instruktörmöte för instruktörerna på socialförvaltningen. 3 gånger per termin
- Samman kallat och hållit i MHFA-möte mellan socialförvaltningen och vård- och omsorgsförvaltningen. 2 gånger per termin
- Planerat och genomfört föreläsningar i suicidprevention på åtta enheter på AMF och fem enheter på socialförvaltningen för att berätta om suicidprevention, rutinen och vilket stöd som finns för chefer och medarbetare på förvaltningen och i staden.
- Haft fem utbildningstillfällen om suicidprevention, bemötande och psykisk hälsa för nyanlända som en del av stadens samhällsorienteringsprogram på arbetsmarknadsförvaltningen.
- Haft föreläsning för deltagare på arbetsinriktad svenska på arbetsmarknadsförvaltningen.
- Varit kunskapsstöd i referensgrupp till elevhälsans uppstart av projekt suicidprevention.
- Varit kunskapsstöd i framtagande av HBTQI-utbildning på skol- och fritidsförvaltningen.
- Har deltagit i nätverksträffar för de som har ansvar för suicidprevention i Skåne. Har presenterat Helsingborgs arbete där vid ett tillfälle.

Suicidprevention – Utbildningar arbetsmarknadsförvaltningen, socialförvaltningen och vård- och omsorgsförvaltningen **Första hjälpen till psykisk hälsa (MHFA) och Psyk E-bas, Psyk E-bas Senior, Psyk E-bas Suicid**

Bakgrund: MHFA och Psyk-e bas suicid och senior används för att stärka kompetensen om psykiatriska tillstånd, psykisk ohälsa och självmord.

Syfte: Öka kunskapen om psykisk ohälsa och självmordsbeteende hos medarbetare för att bli tryggare i mötet med vårdtagare/klienter.

Målgrupp: Utbildningen riktar sig till medarbetare på arbetsmarknadsförvaltningen, socialförvaltningen och vård- och omsorgsförvaltningen.

Kortsiktiga mål och aktiviteter: Utbilda fler instruktörer och personalgrupper, att medarbetare genom utbildningarna får konkreta verktyg för att bemöta människor i kris och psykisk ohälsa samt får kunskap och förståelse för psykiatriska diagnoser. På vård- och omsorgsförvaltningen finns sedan tidigare utbildade instruktörer som utbildar medarbetare på förvaltningen i första hjälpen i psykisk ohälsa (MHFA). Under 2022 har vård- och omsorgsförvaltningen utökat antalet instruktörer med fyra personer som ska utbilda medarbetare på förvaltningen.

På socialförvaltningen finns sedan tidigare tre instruktörer som har utbildat medarbetare i MHFA med inriktning vuxen. Under 2022 har socialförvaltningen utökat antalet instruktörer med fyra personer som ska utbilda medarbetare med inriktning ungdom. Under utbildningstillfällena på socialförvaltningen bjuds även samverkanspartner in för att delta. Vi har även uppmärksammat MHFA-utbildningen på Suicidpreventionsdagen och erbjudit utbildningsdagar till Helsingborgs invånare.

Långsiktiga mål: Att medarbetare som möter stadens invånare känner sig trygga att prata med vårdtagare/klienter om psykisk ohälsa, självmord och självmordstankar. Genom att öka kunskapen hos medarbetare i att möta och prata med vårdtagare/klienter om självmord och självmordstankar kan placeringar och inläggningar i slutenvård/besök på akutmottagning minska.

Finns mätbara mål på området: Antal medarbetare som har gått MHFA och Psyk-e bas suicid samt senior.

Ansvariga: Vård- och omsorgsförvaltningen: Gabriella Rydberg, samt socialförvaltningen: Linnea Hasslin och Anna Åkerman.

Brukarmedverkan:

Samarbets-/ samverkanspart: Svenska kyrkan, elevhälsan, överförmyndarnämnden, arbetsmarknadsförvaltningen, stadsbyggnadsförvaltningen, polisen, RIA.

Tidsplan: 2023.

Utvärdering/resultat/redovisning:

Utvärdering i MHFA sker dels efter varje utbildning, dels på nätverksträffar med instruktörer samt efter det att utbildningsinsats är klar på förvaltningen.

Mycket positiv feedback från deltagare efter utbildningstillfällena:

- "Upplevde mer säkerhet och en bättre utrustning i att kunna bemöta klienter i arbetet genom redskapen man fick med sig"
- "Bra information och påminnelse till sig själv om att tänka på mänskliga möten samt svårigheter klienter har"
- "Mycket viktig och nyttig information"
- "Värdefull genomgång även om väldigt lite var helt nytt"
- "Bra med kopplingen teori/praktik med konkreta tips och beskrivningar".

Vård- och omsorgsförvaltningen har haft 17 tillfällen, med totalt 145 deltagare och socialförvaltningen har haft 18 tillfällen, med totalt 177 deltagare för ungdom och vuxen. Vi har utöver detta haft en utbildning för allmänheten med totalt 13 deltagare. Psyk-e bas; boendena på Kantorsgatan och Stenkretsgatan, SOL-team, Närlundanätet - några tillfälle i handledningssyfte.

Psyk-e suicid; boendena på Himmelstalundsvägen och Narcissgatan

Psyk-e senior; Hemvård Nord 1, Murteglets vårdboende- använder en blandning av Psyk-e bas och Psyk-e senior 6 tillfälle för 4 olika personalgrupper, BSS (boende med

särskild service)-boendet Maria sol. Det finns planering på Psyk-e bas suicid och senior på socialförvaltningen för fler boende under 2024.

Föreställning Anhörigdagen – ”Bengtsson vid dörren”

Bakgrund: Det är många barn som växer upp i familjer där det finns problem med missbruk, psykisk ohälsa eller våld. Omkring 500 000 barn i Sverige har en förälder som har ett missbruk, psykisk ohälsa eller som utsätter dem för våld. Flera av dessa problem kan också förekomma samtidigt i en och samma familj. Allvarliga problem gör att de vuxna kan brista i sin förmåga att ta hand om barnen och svåra uppväxtförhållanden ökar risken för att barnen i framtiden själva ska utveckla psykisk eller fysisk ohälsa och eget missbruk. Det är också vanligt att skolarbetet och skolresultaten påverkas negativt för dessa barn.

Under anhörigveckan 2023 vill vi genom föreställningen ”Bengtsson på dörren” belysa hur det kan vara att som barn växa upp i en familj med missbruk/riskbruk.

Efter föreställningen kommer det vara en dialog mellan publiken och skådespelarna.

Även personal från Familjehuset kommer vara plats och informera om de stödgrupper som erbjuds i Helsingborgs stad.

Info från Adesso productions hemsida:

I pjäsen får vi möta och följa en ensamstående pappa och hans 14-åriga son i deras kamp med livet kring alkoholens baksida. Den väcker och belyser många frågor som bäddar till en givande efterdiskussion. Pjäsen baseras på skådespelarnas egna erfarenheter.

Syfte: Att öka deltagarnas kunskap och förståelse för dessa barns verklighet och uppväxtvillkor.

Att få barn att känna att de inte är ensamma samt att de kan fångas upp och erbjudas gruppverksamhet eller annat stöd.

Målgrupp: Insatsen riktar sig till föräldrar och barn med erfarenhet av risk- och missbruk men även till vuxna och barn som träffar familjer som befinner sig i denna miljö.

Kortsiktiga mål och aktiviteter: Att få barn att känna att de inte är ensamma samt att de kan fångas upp och erbjudas gruppverksamhet eller annat stöd.

Vi kommer att föra statistik på hur många som såg föreställningen samt kommer det finnas möjlighet att göra en kortfattad utvärdering om föreställningen.

Långsiktiga mål: Att vi har ökat medvetenheten om hur många barn det är som växer upp med en familjemedlem som har missbruk eller psykisk ohälsa.

Att vi har ökat kunskapen om hur det kan påverka ett barn/en familj.

Att fler har kännedom om det stöd som finns i Helsingborgs stad.

Ju fler som ser föreställningen ju mer ökar vi kunskapen i samhället.

Vi förmedlar att man inte är ensam och att det finns hjälp att få.

Finns mätbara mål på området? Ja antal deltagare och en kortfattad utvärdering.

Brukarmedverkan: Nej

Samarbets-/ samverkanspart: Detta är ett samarbete med vård- och omsorgsförvaltningen och socialförvaltningen som jobbar med anhöriga i Helsingborgs stad.

Ansvarig:

Tidsplan:

Utvärdering/resultat/redovisning: Föreställningens syfte är att öka deltagarnas kunskap och förståelse för barn som lever tillsammans med förälder som har ett

missbruk. Föreställningen visas för elever i årskurs 5. Barnen som ser föreställningen får information om Familjehusets verksamhet och de kan fångas upp och erbjudas gruppverksamhet eller annat stöd, vilket får dem att inte känna sig ensamma och möta andra barn/ungdomar som lever i samma miljö. Under anhörigveckan kom tyvärr inga och tittade på föreställningen. Stödgrupperna har resulterat i att Familjehuset har börjat med "Kvällsöppet" varannan måndagskväll då barn och ungdomar som tidigare gått i stödgrupp kan träffas kring olika teman, tillsammans med ledare.

Fokusområde 2. Tillgängliga och tidiga insatser

Första hjälpen till psykisk hälsa, MHFA och Psyk-E bas riktat till vård- och omsorgsförvaltningen

Bakgrund: Öka kunskap om psykisk ohälsa i alla verksamheter på vård- och omsorgsförvaltningen.

Syfte: Erbjud utbildning som ökar kunskap om målgruppen med psykisk ohälsa samt stöd för medarbetare som möter målgruppen.

Målgrupp: LSS-verksamheten och äldreomsorgen.

Kortsiktiga mål och aktiviteter: En metodutvecklare är projektanställd och ger bland annat utbildning i Psyk-E bas och MHFA. Då våra kunskaper ska vara evidensbaserade ska metodstödjare också ha kännedom om Vård- och insatsprogrammets innehåll och hur medarbetare kan söka information utifrån behov samt sprida denna information. Målet är ökad och jämlik psykisk hälsa.

<https://www.vardochinsats.se/> Fortsatt utbildning i Psyk-E bas för alla nyanställda.

Besök i ledningsgrupperna, satsning på äldreomsorgen med Psyk-E bas senior.

Långsiktiga mål: Att alla på vård- och omsorgsförvaltningen ska få ta del av utbildningssatsningar i Psyk-E bas, Psyk-E bas suicid samt i äldreomsorgen även Psyk-E bas senior. Öka kunskapsnivån gällande psykisk ohälsa och suicid.

Finns mätbara mål på området: Öka kunskapsnivån gällande psykisk ohälsa och suicid. Antal deltagare och utvärdering av utbildning.

Ansvariga: Annika Pihl, Eva Fallgren, Stefan Borgovan.

Brukarmedverkan:

Samarbets-/ samverkanspart: Socialförvaltningen, uppdragsenheten, äldrevården

Tidsplan: 2023.

Utvärdering/resultat/redovisning: Utvärderas kontinuerligt, återkoppling på utvärdering till psykiatrisamordnare.

Utvärdering/resultat/redovisning:

Psyk-E bas; boendena på Kantorsgatan och Stenkretsgatan, SOL-team, Södernätet, Daglig verksamhet Jack, Närlundanätet - några tillfälle i handledningssyfte.

Psyk-E suicid; boendena på Himmelstalundsvägen och Narcissgatan

Psyk-E senior; Hemvård Nord 1, Murtegets vårdboende - använder en blandning av Psyk-E bas och Psyk-E senior 6 tillfällen för 4 olika personalgrupper, BSS (bostad med särskild service)-boendet Maria sol.

Flera enheter inom äldreården skulle välja ha Psyk-E bas senior för medarbetare, vi ska ha en diskussion med varje enhet hur vi kan lägga upp det på bästa sätt. Vi har hållit i MHFA-utbildningar vid 6 tillfällen (1 för allmänheten), det här året. VIP, vård- och insatsprogrammet <https://www.vardochinsats.se/> använder vi oftast för att se evidensbaserade metoder för olika tillstånd, vilka instanser kan man vända sig till och tipsa i personalgrupperna vid olika handledningsliknande uppdrag. Vi har 2 ärenden med handledning på Utögatan, kopplade till psykisk ohälsa (tillstånd) hos boende på plats, handledningsliknande uppdrag på boendena Elinebergsplatsen, Gräddögatan och Kometgatan. Föreläsning om psykosjukdomar på Pålsjö Park, Korttiden i januari vid två tillfällen. Det som vi ser som ett positivt resultat utifrån vårt uppdrag nu, är en normalisering av bilden som finns om vad psykisk ohälsa är och vem kan bli drabbad och ett förbättrat tankesätt när det gäller bemötandet av personer som lider av psykisk ohälsa. Hjälpen som arbetsgrupperna får när de använder studiecirkelmetoden (Psyk-E bas utbildning), som skiljer sig från traditionella utbildningar, när personalen bara lyssnar på en föreläsning. Här lär de sig att delta i diskussionerna med hjälp av sin kunskap och höjer kunskapsnivån som arbetsgrupp. I olika arbetsgrupper har vi kunnat se en tydlig förändring i förståelsen och bemötandet av personer som lider av psykisk ohälsa. Under samarbetet med andra, kanske socialförvaltningen, uppdragsenheten och äldreården.

En kunskapsbaserad och säker vård och omsorg

Bakgrund: Barn och ungdomar med funktionsnedsättningar har rätt att bli lyssnade på och ges möjlighet att uttrycka hur de vill ha det. På Tellusgatans två barnboenden bor sex barn med funktionsnedsättningar och utmanande beteende. Med hjälp av bra pedagogiska metoder kan barnen få stöd i att få struktur och känna delaktighet samtidigt som de ges rätt förutsättningar att veta vad som ska hända om dagarna. Ett sådant stöd ger förutsägbarhet som också minskar utbrott och ett utmanande beteende. Personalen behöver få ny kunskap och verktyg för att underlätta så de kan göra sitt bästa för att hjälpa och stötta barnen och ungdomarna.

Boet är ett digitalt verksamhetssystem som underlättar både för den som bor på ett LSS barnboende och för den som jobbar på boendet. Med Boet kan barnet själv vara med och påverka planeringen och genomförandet av insatsen. Personalen får all nödvändig information samlad på ett ställe, så att de kan ge rätt stöd, på rätt sätt, vid rätt tillfälle.

Boet bygger på tydliggörande pedagogik och ger information om vad som ska göras, när det ska göras, hur det ska göras och vad som händer sen. Boet möjliggör ökat självbestämmande och inflytande, större valfrihet och ökad känsla av delaktighet.

[Boet - Digitalt verksamhetsstöd för LSS-boende \(boetech.se\)](https://boetech.se)

Syfte: Genom att använda sig av ett lättillgängligt och tydligt pedagogiskt stöd kan barn och ungas inflytande, delaktighet och självbestämmande stärkas.

Det digitala verksamhetsstödet ger också personalen förutsättningar att ge rätt stöd, på rätt sätt och vid rätt tidpunkt. Sammantaget skapas bättre kvalitet i verksamheten.

Målgrupp: Barn och unga på Tellusgatans barnboende, vård- och omsorgsförvaltningen.

Kortsiktiga mål och aktiviteter: Mindre antal avvikelser på grund av missade arbetsuppgifter.

Ett mer individanpassat arbetssätt

Långsiktiga mål: Bättre psykisk hälsa och livskvalitet för våra barn och unga på Tellusgatan då det stöd de kan få genom Boet skapar delaktighet och tydligare struktur och förutsägbarhet över dagarna vilket minskar utbrott och oro samt ger bättre livskvalitet.

Finns mätbara mål på området: Följa upp avvikelserapportering och utvärderingar i kvalitetsmätning.

Ansvariga: projektansvarig: Sara Månsson och projektledare: Eva Fallgren

Brukarmedverkan: Individerna är själv medverkande.

Samarbets-/ samverkanspart: Nej

Tidsplan: 2023

Utvärdering/resultat/redovisning: Vård- och omsorgsförvaltningen kommer göra en särskild kvalitetsuppföljning på Tellusgatans barnboende i höst, då även nyttan och effekter av Boet kommer att följas upp tillsammans med annan granskning av Tellusgatan såsom avvikelser och lex Sarah-rapportering och delaktighet i genomförandeplaner.

Utvärdering/resultat/redovisning: Vi gjorde en uppföljning av hur Boet används och fungerar på Tellusgatan i november, då vi följde upp den övergripande handlingsplanen för Tellusgatan. Här deltog bland annat kvalitetsuppföljarna på förvaltningen, som precis gjort en granskning på Tellusgatan. Nästa uppföljning av handlingsplanen är i maj 2024.

Arbetet med Boet har kommit igång på Tellusgatans barnboende och personal har fått utbildning. Vi ska hålla ytterligare utbildningar framöver för nyanställd personal. Alla barnens genomförandeplaner är inlagda och personalen klarmarkerar efter genomförd insats. Både chefen och personalen får nu en tydlig bild över att insatserna är genomförda, vilket säkrar kvalitén och avvikelserna har minskat.

Alla barn har fått installerat i-pads i sina rum, så att de med hjälp av bildstöd får rätt förutsättningar att bli delaktiga i vad som ska hända under dagen. Barnen visar på ett annat lugn när de nu ser vad som kommer att hända under dagen.

Bildstödet följer genomförandeplanen och är därför individuellt anpassat efter barnets behov. Upplevelsen från chef och personal är att Boet har underlättat arbetet, samtidigt som det blivit en kvalitetsförbättring på Tellusgatan. Genom att använda sig av Boet följer Tellusgatan dessutom barnkonventionens intentioner om rätt till delaktighet och inflytande.

Familjerättsligt arbete vid våld i nära relation

Bakgrund: Vi behöver fortsatt stärka det förebyggande arbetet för att upptäcka våldsutsatthet och våldsutövande, samtidigt som vi behöver förbättra insatserna till barn, unga och vuxna med psykisk ohälsa till följd av våldsutsatthet.

Familjerätten hanterar familjerättsliga ärenden för sju kommuner. Familjerättens arbete i familjer där det ofta förekommer våld är komplext och involverar många olika överväganden.

Vårdnadstvister med våldsinslag medför ofta stor psykisk ohälsa både för barn och unga och vuxna och detta är en angelägen preventiv åtgärd att familjerätten kan identifiera, göra tydliga utredningar och också ge insatser på ett tidigt stadium. Kommunen har det yttersta ansvaret för att enskilda får det stöd och den hjälp som de behöver. Till socialnämndens uppgifter hör att verka för att den som utsatts för brott och dennes närstående får stöd och hjälp, vilket framgår av 5 kapitlet, 11 paragrafen i socialtjänstlagen.

Genom att få fördjupade kunskap i familjerätten genom kursen Familjerättsligt arbete vid våld i nära relation som hålls av Marie Cederschiöld högskola kan vi möta upp familjer både hos oss själva, men också tillsammans med andra aktörer som kommer att arbeta på Familjefridscentrum, på ett bättre sätt.

Genom fördjupad kunskap har vi en målmedvetenhet om att arbeta inte bara rättssäkert men också att våra medarbetare kan främja återhämtning för familjen, barn och unga med erfarenhet av våld i nära relation för en bättre psykisk hälsa och återhämtning.

Syfte: Familjerätten ska identifiera, göra tydliga utredningar och också ge insatser på ett tidigt stadium för att främja psykisk hälsa.

Den här kursen syftar till att ge familjerättssekreterare en fördjupad kunskap om våld i nära relationer och om barn som upplever våld, men också verktyg och metoder för det familjerättsliga arbetet med föräldrar och barn för en ökad psykisk hälsa och återhämtning.

Genom att knyta an till aktuell forskning samt hur teorier och lagstiftning kan omsättas i praktiskt familjerättsarbete vill vi arbeta mer rättssäkert och också kunna fokusera på hur vi kan förhindra psykisk ohälsa och främja den psykiska hälsan hos den som utsatts.

Kursinnehåll

Kursen belyser teori och aktuell forskning samt hur teorier och lagstiftning kan omsättas i praktiskt familjerättsarbete. Teman som tas upp under kursen är bland annat:

- teoretiska perspektiv på våld i nära relationer
- våldets konsekvenser för barn som har utsatts för eller på annat sätt upplevt våld
- våldsutövande och våldsutsatta föräldrars omsorgsförmåga
- juridiska ramar och perspektiv
- familjerättsliga utredningar när det finns misstanke om våld
- risk- och skyddsbedömning vid misstanke om våld
- överväganden vid samarbetsamtal
- barns delaktighet
- våldets påverkan på professionella

Lisa Lundberg, (kursansvarig/rektor) och Linn Moser Hällen, (lärare)
Marie Cederschiöld högskola

Målgrupp: Medarbetare på familjerätten som möter klienter i våld i nära relation.

Kortsiktiga mål och aktiviteter: Två familjerättssekreterare kommer gå utbildningen och därefter sprida kunskap för övriga medarbetare på familjerätten. Se över om rutiner i verksamheten som behöver förändras utifrån utbildningen och att nytt arbetssätt och rutiner implementeras så familjerätten kan identifiera, göra

tydliga utredningar och också ge insatser på ett tidigt stadium för att främja psykisk hälsa.

Långsiktiga mål: Aktivt arbeta med de verktyg och kunskaper kursen tillhandahåller. Arbeta mer rättssäkert och också preventivt med att förhindra psykisk ohälsa och främja den psykiska hälsan hos de som utsatts och utsätts för våld.

Finns mätbara mål på området? Nej.

Brukarmedverkan: Nej

Samarbets-/ samverkanspart: Aktörer som kommer att arbeta på Familjefridscentrum kommer ta del av kunskapen.

Familjerätten hanterar familjerättsliga ärenden för sju kommuner

Ansvarig: Projektansvarig: Lisbeth Davidsson, Projektledare: Monika Heideman

Tidsplan:

Utvärdering/resultat/redovisning:

Familjerätten ska bli bättre på att identifiera, göra tydliga utredningar och också ge insatser på ett tidigt stadium för att främja psykisk hälsa.

Den här kursen syftar till att ge familjerättsenheten en fördjupad kunskap om våld i nära relationer och om barn som upplever våld, men också verktyg och metoder för det familjerättsliga arbetet med föräldrar och barn för en ökad psykisk hälsa och återhämtning.

Genom att knyta an till aktuell forskning samt hur teorier och lagstiftning kan omsättas i praktiskt familjerättsarbete vill vi arbeta mer rättssäkert och också kunna fokusera på hur vi kan förhindra psykisk ohälsa och främja den psykiska hälsan hos den som utsatts.

Utbildningen är pågående och avslutas 12 januari 2024.

Familjerättssekreterare och sektionschef kommer att utbilda kollegor på familjerättsenheten när det gäller våld i nära relation och barnets utsatthet.

Signs of Safety

Bakgrund: Vi vill genomföra en utbildning i Signs of Safety för myndighetsutövande socialsekreterare som har uppdrag i att hantera anmälningar om oro för barn och ungdomar. Utbildningssatsningen kommer att riktas till socialsekreterare i på verksamhetsområdena Gemensamma resurser och Barn, unga och familj.

Signs of Safety utvecklades i Australien och är en modell för utredning och uppföljning i socialt barnavårdsarbete med avsikt att säkerställa barns säkerhet och skydd. I modellen finns bland annat verktyg för samtal med barn (Tre hus, Slottet, Ord- och bildberättelser).

Anledningen till att vi vill genomföra utbildningssatsningen är för att medarbetarna ska ha tillgång till en arbetsmodell som kommer att hjälpa till att identifiera vilka risk- och skyddsfaktorer som finns omkring ett barn. Om vi i ett tidigt skede kan identifiera risk- och skyddsfaktorer såsom exempelvis psykisk ohälsa ökar möjligheten att ge familjen stöd i tid för att undvika en större problematik för barnet i framtiden.

Vi planerar för att vår psykiatrisamordnare kommer till mottagningen för att redogöra för vård- och insatsprogrammet, VIP. Det kommer att finnas en medvetenhet om VIP:en på mottagningen och att det där finns evidens- och erfarenhetsbaserad information att tillgå.

Syfte: Syftet med utbildning i Signs of Safety är att det är ett verktyg för socialsekreterare med myndighetsutövning att upptäcka risk- och skyddsfaktorer

runt ett barn. Om vi i ett tidigt skede kan identifiera vilka risk- och skyddsfaktorer som finns ökar möjligheten till stöd i ett tidigt skede, vilket kan vara förebyggande till en att en större problematik ska uppkomma framöver. Detta innebär i förlängningen att en kompetenshöjning hos medarbetarna utifrån arbetsättet med Signs of Safety kan motverka psykisk ohälsa.

Signs of Safety-modellen kommer att vara ett verktyg för arbetet med att identifiera samt ge kvalitativa insatser på ett så tidigt stadium som möjligt, för att främja den psykiska hälsan.

Att knyta an till aktuell forskning och att ta del av samverkansprocesser mellan olika aktörer tror vi kommer att leda till såväl ett mer rättssäkert arbete som ett tydligare arbete i att kunna förebygga en långvarig psykisk ohälsa.

Målgrupp: Vi kommer att erbjuda bildningen till myndighetsutövande socialsekreterare i verksamhetsområdena Gemensamma resurser och Barn, unga och familj. Planeringen är att utbildningen kommer att vara två 1-dagarsutbildningar, så att den kan komma till nytta till så många socialsekreterare som möjligt.

Kortsiktiga mål och aktiviteter: Då utbildningen kommer att vara ett verktyg för att kunna identifiera risker omkring ett barn är förhoppningen att vi i ett tidigt skede ska kunna bidra till att ge stöd och vägledning för att främja psykisk hälsa.

Vi kommer att se över om och hur rutiner och arbetsätt i verksamheten behöver förändras utifrån ny forskning samt implementera dessa så att myndighetsutövande socialsekreterare kan identifiera, göra tydliga bedömningar och också ge insatser på ett tidigt stadium för att främja psykisk hälsa.

Långsiktiga mål: Arbeta mer rättssäkert och också förebyggande med att förhindra psykisk ohälsa och främja den psykiska hälsan hos de invånare vi kommer i kontakt med.

Finns mätbara mål på området? Nej.

Brukarmedverkan: Nej

Samarbets-/ samverkanspart: Då utbildningen kommer att erbjudas till myndighetsutövande socialsekreterare i olika verksamhetsområden kommer det kunna vara en faktor som bidrar till att öka samverkan mellan dessa.

Ansvarig: Projektansvarig: Anna Pålsson

Projektledare: Lisbeth Davidsson

Tidsplan: Utbildningen genomfördes i september/oktober 2023

Utvärdering/resultat/redovisning: Utbildningen har gett ytterligare ett verktyg för socialsekreterare som arbetar med myndighetsutövning, för att säkerställa skyddet runt barnet. Modellen hjälper till att tydliggöra vilka risker som finns omkring ett barn och vilka skydd som finns i förhållande till oron som beskrivs. Signs of Safety utgår också mycket från det nätverk som finns omkring barnet för att säkerställa att det finns personer i barnets omgivning som kan signalera situationer hos barnet som medför risker, vilket kan förebygga psykisk ohälsa.

Då det är myndighetsutövande socialsekreterare från olika delar av förvaltningen som deltagit i utbildningen är det en vinst att det görs mer jämlika bedömningar med samma tankesätt i grunden, i de ärenden som hanteras, vilket bidrar till en ökad kvalitet och ökad samverkan över gränserna.

Häng med oss ut – Friluftsförande

Bakgrund: Inom kort kommer vuxenverksamheten på socialförvaltningen starta upp en grupp i projektet Häng med oss ut, ett samarbete med Friluftsförbundet, med syfte att skapa förutsättningar för personer med psykisk ohälsa och beroende att komma ut i naturen.

I september kommer 6 medarbetare på vuxenverksamheten att utbilda sig till ledare i projektet, med deltagare från både stödboendeenheten och stöd- och behandlingsenheten.

[Minskad psykisk ohälsa genom friluftsliv – en film om projektet Häng med oss ut – YouTube](#)

[Projektet: Häng med oss ut – Friluftsförbundet \(friluftsförbundet.se\)](http://friluftsförbundet.se)

Syfte: Projektets syfte är att främja den psykiska hälsan för personer i vår målgrupp, men också att öka den sociala samvaron och bidra till en rikare fritid.

Målgrupp: Personer med långvarig psykisk ohälsa eller beroende.

Kortsiktiga mål och aktiviteter: Utbilda 6 medarbetare i friluftsförbundande.

Att under projektet anordna regelbundna träffar i naturen, där deltagare från vuxenverksamhetens boenden och behandlingsinsatser får möjlighet att delta utifrån sina egna villkor. Träffarna kommer genomföras en gång i månaden under projekttiden.

Att deltagarna ska ges möjlighet att testa olika friluftsförbundande aktiviteter, vilket ger nya erfarenheter men också en rikare fritid. Ledarna planerar träffarna efter utbildningen är genomförd, men under varje träff kommer de att erbjuda två aktiviteter, varav en inte kräver fysisk ansträngning. Exempelvis kommer deltagarna få möjlighet att testa att göra upp eld med tändstål, bygga vindskydd, laga mat av sådant de hittar i naturen, tälja och vandra.

Att deltagarna från flera olika verksamheter ska mötas och skapa nya kontakter och relationer är ytterligare en vinst. Vi kommer att följa antalet deltagare vid de olika träffarna under projekttiden i utvärderingssyfte.

Långsiktiga mål: Att den upplevda psykiska hälsan för deltagarna ökar över tid. Detta kommer vi att mäta genom kvalitativa intervjuer, men eventuellt också kvantitativa enkäter inför utvärdering i november 2023, men också vid projektets slut.

Att fler personer i målgruppen har en aktiv fritid och kan ta del av det utbud av aktiviteter som erbjuds av Friluftsförbundets ordinarie verksamhet.

Att någon eller flera deltagare ges möjlighet att bli hjälpledare och på så vis även möjlighet att bidra med sitt kamratstöd i projektet.

Finns mätbara mål på området? Nej.

Brukarmedverkan: En av de som kommer utbildas till ledare i projektet är anställd som peer support. Under projektet kommer deltagarna ha stor möjlighet att påverka innehållet. Det kommer också finnas möjlighet att utbilda brukare till hjälpledare.

Samarbets-/ samverkanspart: Friluftsförbundet, projektledare för Häng med oss ut (Sjöbo).

Ansvarig: Projektansvarig: Klara Nilsson

Projektledare: Magnus Pettersson

Tidsplan: Utbildningen genomförs 20 och 21 september 2023

Utvärdering/resultat/redovisning:

Utvärdering av kortsiktiga mål och aktiviteter: utbildningen genomfördes under september månad enligt planeringen och 5 medarbetare från vuxenverksamheten utbildades till ledare (en var frånvarande under utbildningstillfället). Medarbetarna var nöjda med utbildningen och fick med sig verktyg för att kunna planera och

genomföra träffar i den egna verksamheten. De utbildade medarbetarna har nu planerat för höstens aktiviteter samt köpt in material. Höstens första träff kommer genomföras 14 november 2023 och under denna kommer alla ledare delta, tillsammans med deltagare från sina egna verksamheter. Kommande träffar kommer man bjuda in deltagare från verksamhetsområdets andra verksamheter och man har tagit fram informationsbroschyrer. Träffarna kommer sedan att genomföras en gång i månaden. De kommer att följa antalet deltagare i utvärderingssyfte och även följa hur många verksamheter som har deltagare på respektive träff. Utvärdering brukarmedverkan: vi valde att inte utbilda verksamhetens peer support till ledare i ett första skede, men denna kommer delta under träffarna. Vi planerar också att göra deltagarna involverade i planeringen genom att de tillsammans med ledarna får utvärdera träffarna och komma med förslag inför kommande aktiviteter.

Fokusområde 3. Enskildas delaktighet och rättigheter

Kommunikatör för brukardelaktighet och föreningssamverkan

Bakgrund: Socialtjänsten behöver ständigt bli bättre på att se brukarnas behov och involverar kontinuerligt personer med egen erfarenhet av våra tjänster som medskapare i vårt utvecklingsarbete. Detta skapar stor efterfrågan och förväntan på kommunikation. Socialtjänsten har därför anställt en kommunikatör för brukardelaktighet och föreningssamverkan kopplat till psykisk ohälsa/hälsa och delaktighet.

Syfte: Socialförvaltningen vill utgå från invånarnas behov, hitta gemensamma intressen för samverkan och matcha tänkbara utförare för att kunna driva och sprida välfärdsutveckling och innovation. Detta som ett sätt att skapa tillgängliga, förebyggande och individanpassade sociala tjänster.

Målgrupp: Invånare med egen erfarenhet, anhöriga, brukarorganisationer, frivilligorganisationer, medarbetare i staden och andra tänkbara samverkansparter.

Kortsiktiga mål och aktiviteter: Ökad kommunikation om sociala frågor ur invånarperspektiv, ökad tillgänglighet till sociala tjänster samt ökad samverkan med frivilligorganisationer och andra aktörer i samhället.

Det är viktigt att skapa tillit och kontinuitet. Det handlar om koordinera kommunikation om utvecklingsprojekt och mellan invånare, frivilligorganisationer, utvecklare, verksamhet och ledning. Invånare med erfarenhet av sociala tjänster får också möjlighet att göra sina röster hörda i samhällsdebatten genom stadens kanaler och plattformar. Det handlar också om att tillsammans med invånare utveckla socialtjänstens kommunikation och digitala tillgänglighet, för att i sin tur öka tilltron till våra tjänster. Inte minst handlar det om att skapa samverkan med frivilligorganisationer, mellan förvaltningar i staden, med andra myndigheter och med näringsliv. Då våra kunskaper ska vara evidensbaserade ska kommunikatör för invånardelaktighet och föreningssamverkan också ha god kännedom om vård- och insatsprogrammets innehåll och hur invånare, frivilligorganisationer och andra

aktörer i samhället kan söka information utifrån behov, samt sprida denna information. Målet är ökad och jämlik psykisk hälsa. <https://www.vardochinsats.se/>

Finns mätbara mål på området? Fler brukare och samhällsaktörer som blir aktiva i våra olika nätverk och utvecklingsprojekt. Sidvisningar på öppnasoc.se.

Långsiktiga mål: Skapa tillgängliga, förebyggande och individanpassade sociala tjänster tillsammans med invånarna samt stärka samhällets kunskap om vårt arbete och våra målgrupper.

Ansvariga: Helsingborg stad, socialtjänsten.

Brukarmedverkan:

Samarbets-/ samverkanspart:

Tidsplan: Ett ständigt pågående utvecklingsarbete. Kommunikatörstjänst under 2023.

Utvärdering/resultat/redovisning:

Under 2023 har kommunikatör för invånardelaktighet och föreningssamverkan bidragit till att:

Hållit i 9 möten med nätverket Gemensam utvecklingsgrupp, där invånare och frivilligorganisationer möter politiker och medarbetare från staden och övriga myndigheter i samtal om aktuella frågor om socialt arbete och utveckling. Genom samverkan med Fontänhuset är våra möten möjliga att följa både på plats och digitalt. Vanligen har mötet 20-30 deltagare, beroende på huvudtema.

- Invånarreportrar har skrivit artiklar på öppnasoc.se om sina egna och andra invånares upplevelser av socialt arbete.
- Jobb först utgår från individens behov, förmåga och motivation att skapa en stabil tillvaro med rätt stöd. Genom att ha ett meningsfullt alternativ att gå till får individen en morot att öka sina nyktra timmar och förbereda sig för arbetsmarknaden.
 - Under året har vi sökt samsyn mellan socialförvaltningen och arbetsmarknadsförvaltningen i frågan och vidare samverkan med bland annat invånare med egen erfarenhet, frivilligorganisationer och näringsliv.
 - Utvecklingsenheten på socialförvaltningen har under året överlämnat ansvaret för IOP-avtal med Pingstkyrkan (Corner) och Verdandi Söder (Kämpen) om lågtröskelsysselsättning för personer med skadligt bruk och beroende till verksamheten på vuxen. Detta är ett första steg i Jobb först-utbudet, för dem som står längst från arbetsmarknaden.
 - Under året har utvecklingsenheten hjälpt till att starta och följa upp en Jobb först-test för unga vuxna, med odling och skötsel av ett område i Oceanhamnen, tillsammans med trädgårdsarkitekt, stadsbyggnadsförvaltningen och Maria Skåne Nordväst, februari-augusti. Vi tittar nu på möjliga fortsättningar för det arbetet, som gett väldigt lovande resultat med 7 av 11 deltagare som gått vidare till annan form av sysselsättning.
 - Föreläst om Jobb först på Mobiliseringskursen på Socialhögskolan och för en delegation på 20 personer från Göteborgs stad och Malmö stad. Även i ett digitalt möte med Lunds kommun.

- Träffat och fört diskussioner med ett tiotal föreningar om framtida utökad samverkan.
- Stöttat verksamheten i hur vi kan tänka om framtida IOP-avtal.
- Deltagit i planering för socialförvaltningens omstrukturering av föreningssamverkan och föreningsbidrag, vilket lett till uppdaterade riktlinjer för föreningsbidrag och nya riktlinjer för samverkan och IOP-avtal. Också sammanställt synpunkter och svarat på en remiss från kommunfullmäktige om att stötta ideella krafter i områden med lågt engagemang.
- Planerat och genomfört en hälsodag på Gröningen tillsammans med frivilligorganisationer (Pingstkyrkan, Fontänhuset, Gatulaget/Hittarps IK, Ria – Hela människan, Brottsofferjouren, Värmestugan, Studieförbundet och Vorta Drom) 17 maj.
- Varit socialförvaltningens representant i styrgruppen för Lokal överenskommelse med föreningslivet (LÖK).
- Regelbundet rekryterat och introducerat nya brukarutvecklare, för uppdrag i socialförvaltningens utvecklings- och innovationsarbete. Totalt har ett 20-tal invånare med egen erfarenhet deltagit i olika arvoderade uppdrag under året.
- Tillsammans med socialförvaltningens HR-enhet följt upp rekrytering med brukardelaktighet, för att göra detta till ett etablerat arbetssätt vid rekrytering av nya medarbetare. Vi har värvat fler invånare med egen erfarenhet och hållit en introduktionsträff för dem i december.
- Medverkat i planeringen för stadens aktiviteter under Skåneveckan för psykisk hälsa 9-15 oktober.
- Deltagit i arbetsgruppen mot brister i samverkan, mellan kommunerna i Nordvästra Skåne och regionen.
- Deltagit på Region Skånes inflytanderåd och socialhögskolans brukarråd.
- Bidragit med att sprida vårt gemensamma utvecklingsarbete med invånardelaktighet genom öppnasoc.se, Facebookgrupper och reportage med hjälp av invånarreportrar. Öppnasoc har under året nått över 16 000 besök och 27 000 sidvisningar, där både information om socialförvaltningens organisation och arbetsmetoder och nyheter har varit populära inslag.
- Samtalat om invånardelaktighet med Uppsala kommun, Hässelby/Vällingby och Mölndals kommun.

Peer Support

Bakgrund: Karpens aktivitetshus är en verksamhet med inriktning meningsfull sysselsättning, IPS (individual placement and support) och Supported Education. Peer support skulle vara fortsatt värdefull och fortsätta utveckla brukarperspektivet. Det vore ett sätt att förstärka bryggan mellan personal och brukare. Vår önskan är att anställa en peer support på 75 procent under projektiden.

En peer support skulle förmedla hopp till verksamhetens deltagare och visa tilltro till förändringsarbetet i form av att vi har en peer support anställd. Det visar att verksamheten värdesätter den egenlevda erfarenheten.

Verksamheten önskar fortsatt fokus på återhämtningsperspektivet. Genom samtal bidrar peer supporten med egenupplevd erfarenhet vilket normaliserar och sprider hopp om återhämtning. Peer supporten informerar invånare/deltagare om olika stödresurser som finns, exempelvis vården, kommunen och/eller brukarrörelser och motiverar till att använda sig av dem.

Peer supporten kommer att finnas tillgänglig vissa tider i verksamheten för fika och samtal. Det kompletterar verksamhetens befintliga stöd i ett rehabiliteringsperspektiv, samt ytterligare kunskapsbaserad socialpsykiatri.

Syfte: Att tydliggöra och förankra brukarperspektivet genom gruppdiskussioner och föreläsningar med deltagare och personal. Peer supporten ser över rutiner och policys i verksamheten, som kan skapa förutsättningar för frågor om undermakt, skam, stigma och självstigma hålls levande i organisationen.

Verksamheten har som vision att utveckla systematisk brukarinflytande och projektet är det en start på en pågående process. Rutinerna som peer supporten skapar planeras att fortsätta efter projekttiden.

Återhämtningsperspektivet är en viktig del i vår verksamhet och vi vill att tankesättet och dialoger påbörjas och blir en naturlig del i verksamheten. Vi ser ett stort värde att peer supporten har som uppdrag att lyfta återhämtningsperspektivet och dela med sig av sin egen återhämtningshistoria. Vi värdesätter den egenlevda erfarenheten och lär oss av den.

Peer supporten kommer att delta i olika verksamhetsmöten inom verksamhetsområde Vuxen för att synliggöra brukarperspektivet, vilket ger signaler om dess värde.

Vår verksamhet erbjuder stöd i studier, Supported Education, där peer supportens erfarenhet av att studera med psykisk ohälsa ger verksamheten ett nytt perspektiv som blir värdefullt att ta hänsyn till. Vi kommer att samarbeta med skolor, psykiatri och Fontänhuset Helsingborg för att skapa ett samarbete där det är bra att peer supportens erfarenhet tas till vara. Peer supporten kommer att kunna erbjuda att hålla i en studiegrupp där studenterna stöttar varandra.

Målgrupp: Deltagare på Karpens aktivitetshus samt invånare/klienter inom vuxenverksamheten, socialförvaltningen, Helsingborgs stad

Kortsiktiga mål och aktiviteter: Målet med projektet är att ge verksamheten mer kunskap om brukarinflytande och återhämtning för personer som lever med psykisk ohälsa. Genom att skapa rutiner påbörjas ett mer strukturerat arbete med brukarinflytande i verksamheten.

Peer support håller i återhämtningsgrupper i verksamheten.

Vidare utvecklar och skapar peer supporten rutiner för husmöten, för att stärka brukarinflytandet.

Utifrån Supported Education är målet att utforska hur peer supporten kan vara ett kompletterande stöd till befintliga stödfunktioner.

Peer supporten besöker andra verksamheter och aktörer i staden för att informera om, inspirera till och förankra brukarperspektivet som en del i återhämtningsinriktat arbete.

Då våra kunskaper ska vara evidensbaserade ska peer supporten ha god kännedom om Vård- och insatsprogrammets innehåll och hur brukare, frivilligorganisationer och andra aktörer i samhället, såväl som i sitt eget uppdrag om brukardelaktighet, kan söka information utifrån behov samt sprida denna information. Målet är ökad och jämlik psykisk hälsa.

Långsiktiga mål: Öka kunskapen om återhämtning hos individer och yrkesverksamma. Stötta individer till att känna egenmakt i sina personliga återhämtningsprocesser. Öka individers hopp om att återhämtning från psykisk ohälsa är möjligt. Förankra och tydliggöra hur man kan jobba med brukarperspektivet i återhämtningsinriktat arbete.

Implementera peer support på socialförvaltningen

Fins mätbara mål på området? Nej

Ansvariga: Projektledare Sanna Leufstedt, aktivitetssamordnare

Projektansvarig Sara Härle, Anna Bjuggelius, enhetschef

Karpens aktivitetshus, vuxenverksamheten, socialförvaltningen, Helsingborgs stad.

Brukarmedverkan: Individerna är själv medverkande.

Samarbets-/ samverkanspart: Vi har samarbetat med Vuxenutbildningen, regionen, Fontänhuset i Helsingborg. Vidare har peer support deltagit i forum om Jobb först med de aktörer som är involverade.

Tidsplan: 2023

Utvärdering/resultat/redovisning:

Deltagare har blivit stärkta i att använda sig av varandras kunskaper och erfarenheter om återhämtning och har blivit mer aktiva i sina individuella återhämtningsprocesser. Deltagare har fått ökad kunskap om sig själva, hur de kan hantera och förebygga sin psykiska ohälsa och kunskap om hur de kan söka vård och stöd. Det har blivit ett ökat tryck på återhämtningsgrupperna, med en fördubbling i antalet närvarande vid varje gruppträff.

Deltagarna har med stöd av peer support fortsatt att vara aktiva på husmötet som hålls en gång i månaden. Där deltar chef, medarbetare och de deltagare som vill, för att samtala om huset, som ett sätt att strukturerat arbeta med brukarinflytande.

Deltagare har även blivit stärkta i att på individuell nivå höja sina röster och delta aktivt i utvecklingen och utformningen av verksamheten. De kommit med synpunkter till och fått stödjande samtal av peer supporten, som i sin tur har hjälpt dem att ta vidare sina tankar till chefen eller berörda kollegor, alternativt till att hitta andra lösningar för att skapa en så trygg och återhämtningsfrämjande miljö som möjligt. Personal upplever att de blir stärkta i sitt återhämtningsinriktade arbetssätt och bemötande av personer med psykisk ohälsa när peer support finns i arbetsgruppen. De upplever att peer support fungerar som en bro mellan personal och deltagare, kan lyfta komplexa frågor och föra in det återhämtningsinriktade perspektivet i dialoger om verksamheten.

Peer support har tillsammans med Carin Nilsson, case manager, utformat och hållit i gruppträffar med personal i andra verksamheter i organisationen på temat bemötande och återhämtningsinriktat arbetssätt. Peer support har bidragit till att lyfta och arbeta med teman om återhämtning, bemötande, skam, stigma, egenmakt, behovsformulering, alliansskapande med mera. Peer supporten har i dessa sammanhang bidragit med förstahandsperspektiv i flertalet frågor och varit samtalsledare och medskapare till detta. Dessa gruppträffar har inneburit att medarbetare har fått med sig verktyg och perspektiv som på lång sikt kan stärka de verksamheter de arbetar i.

Studiecoachen har upplevt att peer support kan vara ett gott komplement till metoden Supported Education. Studiecoachen upplever att de deltagare som har fått träffa peer support för individuella samtal uttrycker en ökad acceptans, hoppfullhet och

inspiration av att ha fått träffat någon som delar erfarenheten av att vara student med psykisk ohälsa som tar emot stöd.

Peer support har genom sin anställning introducerat och utforskat nya användningsområden för yrkesrollen och metoden i socialförvaltningen.

Utbildning och handledning Peer Support, NSPH

Bakgrund: NSPH Skåne bidrar till en återhämtningsinriktad verksamhet genom Peer Support.

Peer Support innebär att personer med egen erfarenhet av psykisk ohälsa utbildas till att arbeta som stödpersoner i verksamheter som erbjuder vård, stöd eller rehabilitering. Detta har prövats under flera år i andra länder som USA, Nederländerna och Storbritannien, med stor framgång.

I Sverige har NSPH tagit fram en nationell modell som bygger på erfarenheter från andra länder och en samproducerande framtagningsprocess i Sverige. Peer Support har utvärderats i ett antal studier i svensk kontext, bland annat av CEPI (Centrum för evidensbaserade psykosociala insatser) med goda resultat.

Syfte: Att vår verksamhet arbetar återhämtningsinriktat så att våra brukare kan återhämta sig.

Målgrupp: Brukare på Sköldenborg

Kortsiktiga mål och aktiviteter:

- Rekrytering och utbildning av ny peer support, tillsammans med verksamheten där peer supporten ska arbeta. Rekryteringen ska säkerställa att de peer supportrar som går utbildningen är tillräckligt återhämtande för att fungera i rollen. Utbildningen som erbjuds bygger på internationella erfarenheter, ges på fem veckor och ska säkerställa att personen som utbildats har det som krävs för att fungera i den kommande rollen som peer supporter.
- Introduktion, kontinuerlig handledning och stöd till peer supportrar: I introduktion ingår att NSPH Skåne ansvarar för att introducera peer supportrar med tillhörande bredvidgång i samband med att de är nya på arbetsplatsen. NSPH Skåne ger också kontinuerlig handledning och stöd till peer supportrar, så att de kan fortsätta arbeta återhämtningsinriktat och fungera väl i rollen.
- Introduktion till enheter/verksamheter som ska börja använda sig av Peer Support. I detta ingår att introducera och informera chefer och personal på verksamheter som ska använda sig av peer supporters om vad rollen innebär och vad den inte innebär och förbereda verksamheten på introduktionen av denna nya yrkesroll. Peer support ska börja arbeta återhämtningsinriktat med brukarna på Sköldenborg efter genomförd utbildning.

Långsiktiga mål: Ett långsiktigt mål är att våra brukare får verktyg för att må bra och återhämtar sig.

Fins mätbara mål på området? Utvärdering om insatsen medfört en förändring för målgruppen eller verksamheten.

Ansvariga: Projektledare: Sanna Leufstedt, aktivitetssamordnare

Projektansvarig: Anna Bjuggelius, enhetschef

Karpens aktivitetshus, vuxenverksamheten, socialförvaltningen, Helsingborgs stad.

Brukarmedverkan: Ja, vår brukarutvecklare som går utbildningen är delaktig i processen.

Samarbets-/ samverkanspart: allmänpsykiatrin, specialistpsykiatrin, WeMind/regionen, vård- och omsorgsförvaltningen

Tidsplan: 2023

Utvärdering/resultat/redovisning:

Under april 2023 utbildades den peer support som skulle placeras på Sköldenborg genom NSPH. Hon påbörjade sin anställning i början av maj och har sedan dess också erbjudits handledning/coachning av NSPH. Verksamhet och chef har fått information direkt av vår peer support och har inte haft någon kontakt med NSPH inför eller under introduktionen.

Initialt har vår peer support presenterats i verksamheten och funnits tillhands för våra klienter på boendet. Hon har deltagit på husmöten och har daglig kontakt med de som bor på Sköldenborg. I samråd med mentor på arbetsplatsen har peer support tagit uppdrag i klientärenden där man ser att hennes erfarenheter och kompetens kan hjälpa i klienten i dennes återhämtning. Hon kommer från och med vecka 45 starta upp en återhämtningsgrupp på boendet och det är flera som visat intresse för att delta i denna. Vi ser att deltagarna som anmält intresse skiljer sig något från de som deltagit i andra projekt och grupper, vilket kan tyda på att peer support når klienter som behandlingsassistenter inte gör. Peer supporten är också delaktig i ESL-grupper på boendet som leds av behandlingsassistenter, detta för att kunna bidra utifrån sina egna erfarenheter och finnas som ett extra stöd för klienter som behöver det. Just nu håller sektionschef för Sköldenborg tillsammans med sektionschef för Bostad först på att ta fram en roll- och uppdragsbeskrivning för att tydliggöra detta i relation till de behandlingsassistenter som finns på boendet.

Fokusområde 4. Utsatta grupper

HBTQI+ diskriminering skol- och fritidsförvaltningen

Bakgrund: Utifrån undersökningen Ung, hälsa och livsstil där det framkommer att unga HBTQI+ personer upplever ett utanförskap och en okunskap hos pedagoger, ser vi ett behov av en kompetenshöjning för skolpersonal om könsnormer och diskriminering.

Vi vill också höja kompetensen om HBTQI+ gemensamt för våra medarbetare på våra fyra förvaltningar och lägga HBTQI-filmen på stadens plattform för kompetensutveckling, Hbg Learns, som en gemensam satsning på kompetenslyft om HBTQI+ i enlighet med vår gemensamma överenskommelse om Insatser för psykisk hälsa och suicidprevention.

En intention är också att materialet ska ligga uppe under Skåneveckan för invånare att ta del av.

Syfte: Syftet är att ta fram en utbildning inom HBTQI+ som kompetenshöjer skolpersonal på skol- och fritidsförvaltningen och medarbetare på arbetsmarknadsförvaltningen, socialförvaltningen och vård- och omsorgsförvaltningen.

Detta så att unga HBTQI+ personer upplever en bättre skolgång och insatser som kan leda till bättre måloppfyllelse och bättre hälsa.

Målgrupp: Skolpersonal på skol- och fritidsförvaltningen och medarbetare på arbetsmarknadsförvaltningen, socialförvaltningen och vård- och omsorgsförvaltningen.

Kortsiktiga mål och aktiviteter: Framtagande av utbildning och material som möter behovet av utbildningsinsats. Att utbildningen bidrar till ett bättre bemötande av målgruppen genom att skolpersonalens och övriga medarbetares kunskaper ökar.

Långsiktiga mål: Att alla elever ska känna sig inkluderade i skolan och känna en respekt för sin person. Att alla individer som tar emot insatser från arbetsmarknadsförvaltningen, socialförvaltningen och vård- och omsorgsförvaltningen känner en respekt för sin person.

Finns mätbara mål på området: Goda resultat på elevhälsoenkät.

Ansvariga: Projektansvarig: Eva Koltai Arthursson, Lise-Lott Persson
Projektledare: Angelica Linnér

Brukarmedverkan: Ung HBTQI är med som referensgrupp

Samarbets-/ samverkanspart: arbetsmarknadsförvaltningen, socialförvaltningen och vård- och omsorgsförvaltningen **Tidsplan:** 2023.

Utvärdering/resultat/redovisning: Vi hade utbildningsmaterialet uppe för invånare att ta del utav och stod på Skåneveckan på Dunkers. Utbildningsmaterialet är klart, det blir 4 delar på cirka 20 minuter vardera som kommer att ligga på stadens plattform för kompetensutveckling, Hbg learns. Inspelning av filmerna sker nu i november och december på Pedagogiskt center. Ansvariga på arbetsmarknadsförvaltningen, socialförvaltningen och vård- och omsorgsförvaltningen får information när filmerna ligger uppe om hur de bäst tar till sig av materialet. Skol- och fritidsförvaltningen får information av projektansvariga när de ligger uppe. Vi kommer uppmana medarbetare på respektive förvaltningar att gå utbildningarna. För att undersöka förändringar i målgrupp kan varje förvaltning behöva mäta ett nuläge och sedan göra en ny mätning när vi ser att många gått utbildningen.

Familjefridscentrum – kvinnofridskonferens

Bakgrund: Det förebyggande arbetet för att upptäcka våldsutsatthet och våldsutövande behöver fortsatt stärkas samtidigt som insatserna till barn, unga och vuxna med psykisk ohälsa till följd av våldsutsatthet behöver förbättras.

Socialförvaltningen har fått i uppdrag från kommunfullmäktige att skapa ett familjefridscentrum. Ett familjefridscentrum ska stärka stödet och skyddet av personer som utsätts för, riskerar att utsättas för eller har utsatts för våld i nära relation.

Konferensen Nationell samverkan för kvinnofrid är ett led i att få bättre kunskap om ny forskning, förebyggande arbete, tidig upptäckt samt tidiga insatser.

Genom fördjupad kunskap har vi en målmedvetenhet om att arbeta med att främja återhämtning för personer med erfarenhet av våld i nära relation för en bättre psykisk hälsa och återhämtning. I stort sett alla personer som på något sätt har befunnit sig i en kontext med våld i nära relation har någon grad av psykisk ohälsa som grund eller konsekvens. Detta innefattar både våldsutsatt och våldsutövare. För att inte utveckla en starkare psykisk ohälsa är det angeläget att personerna får hjälp och stöd på ett så tidigt stadie som möjligt.

På samhälls nivå är det av yttersta vikt att våldsutövare får hjälp och stöd med sin problematik för att undvika fortsatt våld.

Planering att vår psykiatrisamordnare kommer till familjevåldsgruppen för att redogöra för att Vård- och insatsprogrammet, VIP finns. Det kommer att finnas en medvetenhet om VIP:en i arbetet vi gör inför öppnandet av Familjefridscentrum.

Syfte: Konferensen Nationell samverkan för kvinnofrid är ett led i skapandet av ett familjefridscentrum, att stärka kunskap samt få kunskap om ny forskning, tidiga insatser, tidig upptäckt och om förebyggande arbete för våld i nära relation. Vi kommer också att få rent konkreta verktyg i arbetet med våldsutsatthet. Kursens program biläggs [Program dag 1 - Nationellt centrum för kvinnofrid \(NCK\) - Uppsala universitet \(uu.se\)](http://www.nck.se/program/dag1)

Klockan 10.00: Välkommen, inledningstal av jämställdhets- och biträdande arbetsmarknadsminister Paulina Brandberg. Nationell myndighetssamverkan för kvinnofrid presenteras och moderator Gabriella Ahlström hälsar välkommen till konferensen "Arbetet mot våld – kunskap, erfarenheter och metoder".

Klockan 10.15 Plenumföreläsning 1: Våld i ungas nära relationer

Klockan 11.00 Uppläsning av röster från rapporten om 86 gömda kvinnor och deras 128 barn

Klockan 11.15 Plenumföreläsning 2: Hur kan dödligt våld i nära relationer förebyggas?

Arbetet i förlängningen syftar till att ge våldsutsatta och våldsutövare stöd och behandling i ett skede innan respektive individ utvecklar ett allvarigare psykiskt mående.

Familjevåldsgruppen ska arbeta med att identifiera, ge kvalitativa insatser på ett så tidigt stadium som möjligt för att främja den psykiska hälsan.

Att knyta an till aktuell forskning och att ta del av samverkansprocesser mellan olika aktörer kommer att leda till såväl ett mer rättssäkert arbete som ett tydligare arbete i att kunna förebygga en långvarig psykisk ohälsa.

Målgrupp: Våld i nära relation, våldsutsatt, våldsutövare och barn

Kortsiktiga mål och aktiviteter: En chef och tre medarbetare i familjevåldsgruppen kommer att delta i konferensen och därefter sprida kunskap till övriga medarbetare på familjerätten.

Se över om och hur rutiner och arbetssätt i verksamheten behöver förändras utifrån ny forskning, samt implementera dessa så familjevåld kan identifiera, göra tydliga bedömningar och också ge insatser på ett tidigt stadium för att främja psykisk hälsa.

Långsiktiga mål: Arbeta mer rättssäkert och också förebyggande med att förhindra psykisk ohälsa och främja den psykiska hälsan hos de som utsatts och utsatts för våld.

Finns mätbara mål på området? Nej.

Brukarmedverkan: Nej

Samarbets-/ samverkanspart: Samverkanspartners inom Familjefridscentrum bland annat polis, region, åklagare, frivården med flera kommer att ta del av kunskapen.

Ansvarig: Projektansvarig: Jessica Svensson

Projektledare: Jessica Svensson

Tidsplan:

Utvärdering/resultat/redovisning:

Genom deltagandet på kvinnofridskonferensen har arbetsgruppen fått viktiga lärdomar och inspiration inför uppbyggandet av familjefridscentrum. Detta genom:

- Erfarenhetsutbyte med och inspiration från kollegor från andra kommuner runt om i Sverige och från andra länder.
- Kunskap om den senaste forskningen om våldsförebyggande arbete, våld i ungas nära relationer, hur dödligt våld kan förebyggas, personer med funktionsnedsättnings utsatthet och behov samt bortförandet av barn och unga i hederskontext.
- Kunskap om polisens arbete med prostitution och människohandel, projektet IGOR samt lärdomar från de första två åren med barnfridsbrott. Representanter från IGOR rekommenderar ett barnahusliknande familjefridscentrum.
- Kunskap om HBTQI-personers dubbla utsatthet och att vissa gruppers dubbla utsatthet är något som vidare behöver tas hänsyn till i uppbyggandet av familjefridscentrum samt i det våldsförebyggande arbetet.
- Kontakt med viktiga samarbetspartners såsom Migrationsverket, Skatteverket, polis, brottsoffermyndigheten, Kronofogden inför uppbyggandet av familjefridscentrum.
- Kunskap om vikten av uppföljning av stöd till våldsutsatta; det har visat sig vara viktigt med enskilda samtal till en början och gruppsamtal i ett senare skede (Utväg Skaraborg). Genom att efter individsamtal kunna erbjuda någon form av gruppverksamhet kan vi förebygga långvarig psykisk ohälsa. Det finns ett behov av att följa upp både kortsiktigt men även långsiktigt vilket stöd som ger effekt.
- Kunskap om samhällets eftervård och processen att lämna en våldsrelation som lång.

Vikten av att olika myndigheter har kunskap om personskydd för att inte röja våldsutsatta. Vi går nu utifrån ny kunskapsinhämtning igenom rutiner och arbets sätt i verksamheten och uppdaterar dessa utifrån ny forskning samt implementerar dessa så att familjevåld kan identifiera, göra tydliga bedömningar och också ge insatser på ett tidigt stadium för att främja psykisk hälsa.

Krimteamet Implementering av metod vid trauma och sexuella övergrepp

Bakgrund: Krimteamet består av sex socialsekreterare med specialisttjänst och en sektionschef. Verksamhetsdelen skapades under 2007. Krimteamets målgrupp består av barn, unga och unga vuxna, 10-21 år, som begått, är misstänkta eller varit utsatta för brott, samt befinner sig i riskzonen för kriminalitet eller missbruk.

Krimteamet undersöker risk- och skyddsfaktorer för att kartlägga och mobilisera eventuella resurser i familjen, för att kunna arbeta både akut och långsiktigt för att förebygga att unga begår brott – vad ska vi inrikta insatser till?

I uppdraget ingår även "att avbryta och förhindra kriminalitet och våldsbejakande extremistiska miljöer" och avhopparverksamhet. För att kunna påverka att unga människor inte begår brott måste arbetet inriktas på flera plan: individen, familjen, kamrater, skola, fritid, närsamhällets risker och möjligheter samt samhällets struktur, funktion och normer.

Behov

Barn och unga som utsätts för brott behöver stöd för att hantera sin upplevelse.

Dagens brottsutsatta kan bli morgondagens gärningsmän, den som inte får rätt stöd kan uppleva en känsla av hämnd som kan resultera i nytt våld. De brottsutsatta kan behöva konkret hjälp och stöd i att göra en polisanmälan, utrymme att prata om sitt mående och få stöd under rättegången. Många brottsutsatta vet inte hur rättsprocessen fungerar och många gånger kan det vara påfrestande att vittna och inte få stöd i det. Krimteamets arbete med brottsutsatta ska ge unga som varit utsatta för brott någonstans att vända sig för att få professionell hjälp och stöd. Målet är att den brottsutsatta ska må bättre, bygga upp sitt självförtroende och kunna återgå till en normal vardag med god psykisk hälsa.

Att arbeta med trygghet för invånarna och nära invånarna i Helsingborg stad är en självklarhet för Krimteamet. Invånarnas förväntningar och krav är höga och har ökat när det gäller åtgärder som inte bara riktas mot kriminalitet, utan även mot kriminalitetens orsaker. Att minska brottsligheten och öka tryggheten. Det innebär att ytterligare effektivisera genom:

- att systematiskt arbeta med att se och stärka helheten för individen
- att tänka nytt, men framförallt förmågan att kunna genomföra det
- att stärka samverkan ytterligare tillsammans med polis i samband med att de har fått utökade resurser och med andra relevanta aktörer i det brottsförebyggande arbetet
- att en strukturerad och effektiv samverkan mellan socialtjänst och rättsväsende är avgörande för att nå ungdomar som begått, är misstänkta för eller varit utsatta för brott.

Erfarenheterna visar att stöd för brottsutsatta fyller en viktig funktion, såväl för återhämtningen för unga som utsatts för brott som för att i samverkan med andra instanser informera om och uppmärksamma ungas brottsutsatthet och verka brottsförebyggande. Det är angeläget att unga som utsätts för skrämmande eller traumatiska brottsupplevelser kan få kompetent hjälp och stöd också för att motverka psykisk ohälsa.

Krimteamets ambition är att kunna göra mer - skala upp för att se effekt och utgå från invånarna och deras behov – att vidareutveckla och förstärka det redan befintliga uppdraget genom effekter såsom:

- Möta ännu fler brottsutsatta/vittnen eller anhöriga som uppvisar krisreaktioner av olika slag.

- Möta ännu fler brottsutsatta/vittnen direkt eller nära in på händelsen men också vara ett stöd för yrkesutövare som följer individer över tid med krisstödande insatser.
- Fortbildning i krisstöd, att hjälpa brottsutsatta/vittnen att återställa sin normala funktion och balans i livet efter en svår händelse.
- Möta ännu fler brottsutsatta/vittnen som kan ha krisreaktioner efter att de blivit utsatta/bevittnat brott.
- Att stödet till brottsutsatta/vittnen bidrar till bättre polisutredningar, eftersom rätt stöd kan motivera den unge att medverka i en polisutredning. Därigenom kan fler utredningar resultera i åtal.
- Brottsutsatta och vittnens möjligheter att medverka i rättegången. Stödet handlar därmed även om ökad rättssäkerhet, vilket i sin tur kan göra att brottet och dess konsekvenser psykologiskt sett kan bli en avslutad händelse. Det kan även underlätta för den unga brottsutsatta att gå vidare.
- Att kunna ge stöd till unga som utsatts för brott och för att använda samhällets resurser så effektivt som möjligt är det viktigt med en bred samverkan, nära kontakter och en tydlig ansvarsfördelning mellan de aktörer som möter unga brottsoffer/vittnen/närstående.
- Att vidareutveckla förebyggande insatser, att nå fler brottsutsatta, stödgrupper av olika slag, föräldrastöd med mera.
- Att sprida kompetens och kvalitetsutveckling om stöd till brottsutsatta.

Vi planerar att vår psykiatrisamordnare kommer till Krimteamet för att redogöra för att Vård- och insatsprogrammet, VIP finns. Det kommer att finnas en medvetenhet om VIP i Krimteamet.

Syfte:

Krimteamet vill göra en utbildningsinsats för att ytterligare förstärka uppdraget, genom att kunna bemöta och ge insatser till unga brottsutsatta med metod som innefattar:

- Kunskap om traumasymptom
- Kunskap om att bemöta familjer i kris och eller med trauma symptom
- Kunskap om arbetsmetoder inriktade till familjer i kris och eller med traumasymptom
- Utveckla material för implementering av bemötandemetoden i samtal. Materialet innefattar samtalsstöd och informationsmaterial till barn, unga och familjer.

Kunskapen om brottsdrabbades reaktioner och behov är viktig för att förebygga den psykiska stress som kan uppstå på grund av olämpligt bemötande från myndigheter och andra i samband med att en person utsatts för ett brott. Konsekvenserna av brottsutsatthet kan vara särskilt allvarliga för barn och unga. I en känslig utvecklingsperiod kan de förlora tilltron till sig själva, samhället och andra människor. Vanliga reaktioner på ett brott är panik, tomhets- och överklighetskänslor, känslor av övergivenhet och otrygghet, ökad misstänksamhet, koncentrationssvårigheter, aptitlöshet, sömnlöshet samt svårigheter att förstå och tolka information. Att bli utsatt för brott kan dessutom leda till ångest, depression eller andra psykiska problem och på sikt resultera i posttraumatiskt stressyndrom (PTSD). För en krisdrabbad person är det därför viktigt att ha någon att tala med om det som har inträffat.

Undersökningar visar att socialt stöd efter brottet ger positiva effekter på offrets fysiska och psykiska hälsa (Lindgren 1999).

Kriminalitet i unga år varnar för ökad självmordsrisk och även kraftig ökad risk för självmordsförsök vid sexuella övergrepp.

- Kriminell belastning kan vara indikatorer på ökad risk att begå självmord i ung ålder
- Risk att drabbas av psykisk ohälsa med depression och ångest som riskerar leda såväl till missbruk som till självmord
- Tydliga samband trots att vi bland annat tagit hänsyn till riskfaktorer såsom missbruk och psykisk sjukdom.

Utbildning, handledning och implementering av bemötandemetod av unga med traumasymptom samt sexuella beteendeproblem samt deras omsorgspersoner. Arbetet ska i förlängningen ge våldsutsatta och våldsutövare ett gott bemötande, stöd och behandling i ett skede innan respektive individ utvecklar ett allvarligare psykiskt mående.

Krimteamet ska arbeta med att identifiera, ge kvalitativa insatser på ett så tidigt stadium som möjligt för att främja den psykiska hälsan.

Genom att knyta an till aktuell forskning och att ta del av samverkansprocesser mellan olika aktörer kommer att leda till såväl ett mer rättssäkert arbete som ett tydligare arbete i att kunna förebygga en långvarig psykisk ohälsa.

Målgrupp: Barn, unga och unga vuxna, 10-21 år, som begått, är misstänkta för eller varit utsatta för brott och återfallit i brott samt befinner sig i riskzonen för kriminalitet eller missbruk.

Kortsiktiga mål och aktiviteter: Utbildning, handledning och implementering av bemötandemetod för unga med traumasymptom och/eller sexuella beteendeproblem och deras omsorgspersoner för medarbetarna på Krimteamet, sex socialsekreterare och en sektionschef.

Bemötandemetoden innehåller kunskap och interventioner från flera olika metoder som alla bygger på kognitiv beteendeterapi och risk-, behovs- och responsivitetsprincipen.

Risk-, behovs- och mottaglighetsprincipen är en grund för hur man kan tänka när man arbetar med unga med beteendeproblematik.

- Risk – utgå ifrån den risk för återfall den unge har och vilka riskfaktorer som är närvarande
- Behov – vilka behov finns hos den unge, biologiska sårbarheter
- Mottaglighet – hur och vad behöver vi göra för att den unge ska kunna ta emot och tillgodogöra sig behandling (Andrew, Bonta, 2006, Bonta, 2007, Hanson et al, 2009)

Motiverande samtal, MI – MI är en metod som används över hela världen och används i flera olika sammanhang för att klargöra och skapa motivation till förändring hos olika patient och klientgrupper. (Miller, W. R., & Rollnick, S. (2003)

<https://www.socialstyrelsen.se/kunskapsstod-och-regler/omraden/evidensbaserad-praktik/metodguiden/mi-motiverande-samtal/>

Dialektisk beteendeterapi, DBT – En metod som från början utarbetades för att arbeta med kvinnor med personlighetsstörningen borderline. Idag används hela metoden och delar av metoden i flera olika sammanhang. I denna utbildning kommer fokus

vara på att lära ut valideringsfärdigheter (Linehan, M.M., Armstrong, H.E., Suarez, A., Allmon, D., & Heard, H.L., 1991).

Traumamedveten omsorg samt Traumafokuserad KBT – Tf-KBT är en behandlingsmetod för att arbeta med barn och unga med traumasymptom och PTSD. I Tf-KBT läggs stor vikt vid att arbeta stabiliserande och psykoedukativt inledningsvis i behandlingen. Utbildningen av detta team kommer fokusera på de stabiliserande samt psykoedukativa delarna för att öka kunskapen om trauma och trauma medveten omsorg (Cohen, J. A., Mannarino, A. P., & Iyengar, S. (2011).

<https://www.socialstyrelsen.se/kunskapsstod-och-regler/omraden/evidensbaserad-praktik/metodguiden/tf-kbt-traumafokuserad-kognitiv-beteendeterapi/>

Utbildare: Anette Birgersson är socionom, legitimerad psykoterapeut, föreläsare och utbildare, för Skills Clinic AB, med fokus på övergrepp och trauma. Hon arbetar för att sprida kunskap och trauma och sexuella övergrepp till så många som möjligt. Anette arbetar med socialarbetare och behandlare i Europa, USA och Australien. Hemsida: abirgersson.se

Kortsiktiga mål:

Att förbättra medarbetarnas grundkunskap i bemötande av de unga och deras omsorgspersoner.

Se över om och hur rutiner och arbetssätt i verksamheten behöver förändras utifrån ny forskning.

Implementera dessa metoder så att Krimteamet kan identifiera, göra tydliga bedömningar och också ge insatser på ett tidigt stadium för att främja psykisk hälsa.

Långsiktiga mål: Att arbeta mer rättssäkert och förebyggande med att förhindra psykisk ohälsa och främja den psykiska hälsan hos dem som utsatts och utsätts för våld.

Att ha fastställda metoder för bemötande av vår målgrupp och deras omsorgspersoner.

Finns mätbara mål på området? Nej.

Brukarmedverkan: Nej

Samarbets-/ samverkanspart: Samverkan ytterligare tillsammans med polis som utreder brott i nära relation (BINR) och andra enheter inom polisen som utreder sexualbrott.

Handläggarna på Barn, unga och familj.

Barnhuset på Gemensamma resurser och även familjevåld samt att mottagningsenheten kan hänvisa till biståndslösa samtalsstöd för utsatta, deras vårdnadshavare och inom nätverket.

Ansvarig: Projektansvarig: Angelina Pavlova

Tidsplan: maj – december 2023

Utvärdering/resultat/redovisning:

Insatsen har gett:

- Kompetenshöjning om trauma och krisreaktioner hos brottsutsatta. Alla Krimteamets medarbetare har gått utbildningen, sex stycken.
- Inventering av hur arbetet med unga brottsutsatta och unga förövare ser ut idag, vad vi kan göra mer av och om det finns något att förändra.

Vad ska vi arbeta vidare med:

- Ta fram nya rutiner till hur vi arbetar med stöd till brottsutsatta – tillsammans med handledare. Nyanställda ska kunna sätta sig in i rutinen och veta vad de ska göra.

- Fördjupa arbetet med ungdomar och familjer som utsätts för sexuella övergrepp. Förstärka, komplettera och utveckla!
- Få en tydligare struktur i samtalen med brottsutsatta, verktyg i form av skattningsformulär exempelvis att använda sig av i samtalen.

Fokusområde 5. Ledning, styrning, organisation

Mina planer, socialförvaltningen och arbetsmarknadsförvaltningen

Bakgrund/syfte: En deltidstjänst under 12 månader där vård- och omsorgsförvaltningens hjälper socialförvaltningen och arbetsmarknadsförvaltningen i syfte att bygga organisationsträd, administrera sithskort och stötta upp vid behov i Mina planer.

Målgrupp: Medarbetare på arbetsmarknadsförvaltningen och socialförvaltningen.

Kortsiktiga mål och aktiviteter: Att socialförvaltningen och arbetsmarknadsförvaltningens organisationsträd för IT-stödet Mina planer är aktuellt och hålls uppdaterat. Att alla som ska vara behöriga får tillgång till och genomgång av att arbeta med systemet.

Långsiktigt mål: Medarbetare som har behörighet i Mina planer är trygga i systemet och använder detta i kontakten med regionen samt vid kallelse till samordnad individuell plan (SIP). Säker hantering av gemensam information av hälso- och sjukvård och socialtjänst.

Finns mätbara mål på området? Ja.

Ansvariga: Bemanningen vård- och omsorgsförvaltningen, socialförvaltningen och arbetsmarknadsförvaltningen.

Brukarmedverkan: Nej

Samarbets-/ samverkanspart: Samverkan mellan arbetsmarknadsförvaltningen, socialförvaltningen och vård – och omsorgsförvaltningen, i syfte att öka kvalitét av och samverkan med Region Skåne samt privata aktörer.

Tidsplan: 2023

Utvärdering/resultat/redovisning:

Görs av respektive verksamhetschef på socialförvaltningen samt enhetschef på arbetsmarknadsförvaltningen.

Genom projektet har socialförvaltningen under året jobbat vidare med ett tydligt och uppdaterat organisationsträd över våra sithskort samt se till att det finns rätt person på rätt enhet. Samtliga enheter på vuxenverksamheten har tillgång till IT-stödet Mina planer och det har konfigurerats så att medarbetarna har tillgång.

Socialförvaltningens mottagningsenhet och en enhet på Barn, unga och familj har tillgång till IT-stödet och övriga enheter på Barn, unga och familj är förberett.

Projektet har varit till nytta genom att medarbetare som berörs nu aktivt arbetar i systemet och det finns förutsättningar för kommande enheter att få tillgång till IT-stödet. Medarbetare som aktivt arbetar i Mina planer är en förutsättning för ökad samverkan mellan kommun och region. Till detta har vi en mer strukturerad organisering av våra sithskort.

Genom detta projekt har arbetsmarknadsförvaltningen haft dialog med stadsbyggnadsförvaltningen och vård- och omsorgsförvaltningen och fått information om Mina planer och fattat beslut om hur de ska fördela sithskort/tjänstekort. Vi har också fortsatt arbetat fram vilka som ska ha tillgång till Mina planer och introducerat dem i användandet av IT-stödet. Stöd med utformning av organisationsträdet fortsätter kontinuerligt under nästa år. Medarbetare som aktivt arbetar i IT-stödet är en förutsättning för ökad samverkan mellan kommun och region och att invånaren får det stöd som behövs. Under 2023 har, vi genom projektet, fått fortsatt underhåll av organisationsträd och stöd vid nödvändiga systemuppdateringar. Under året som gått har socialförvaltningens representant i referensgruppen för Mina planer medverkat i att ta fram nytt utbildningsmaterial om SIP. Materialet kommer inom en snar framtid att publiceras på stadens plattform för kompetensutveckling, HBG Learns. Under hösten 2023 kom en större uppdatering vilken innefattade akutblad, dokumentöverföring samt fortsatt arbete med mobil funktion av Mina planer. Nyanställd personal och personal som avslutat sina tjänster har fått sithskort administrerade inom ramen för projektet.

Samordning av psykiatrifrågor i Helsingborg Stad

Bakgrund: Samordningens ansvar är att vara ordförande för det lokala samrådet i Nordvästra Skåne, se till att överenskommelser finns och är godkända av alla parter, informera om samordnad individuell plan (SIP), sammanställa Brister i samverkan och arbeta för att fördjupa samverkan med berörda parter i kommunen och Regionen.

Syfte: Den samordnande funktionen är viktig och nödvändig för att fånga upp nya behov hos brukarna och verksamheterna samt behov av nya arbetsmetoder utifrån kunskapsläget och direktiv nationellt. Likväl att identifiera brister i samverkan samt att planera för och driva på samverkan och nödvändiga åtgärder. Upprättar tillsammans med lokala samrådet i Helsingborg Insatser på området psykisk hälsa och suicidprevention 2023-2024, barn unga och vuxna - Överenskommelse mellan arbetsmarknadsförvaltningen, skol- och fritidsförvaltningen, socialförvaltningen och vård- och omsorgsförvaltningen. På en övergripande nivå behöver arbetet i de olika beslutade projekten bedömas och följas upp utifrån nyttan för invånarna och evidensbaserad kunskap behöver spridas. Omvårdsbevakare och informerar om nya metoder och utvecklingsområden på området. Då våra kunskaper ska vara evidensbaserade ska samordnare för psykiatrifrågor också ha god kännedom om Vård- och insatsprogrammets innehåll och kan söka information utifrån behov samt sprida denna information. Målet är ökad och jämlik psykisk hälsa.

<https://www.vardochinsats.se/>

Målgrupp: Personal och invånare i Helsingborgs stad som arbetar med och upplever psykisk ohälsa.

Kortsiktiga mål och aktiviteter: Ökad kunskap om psykisk hälsa och psykisk ohälsa, se ovan.

Långsiktiga mål: Målet är att individen ska erbjudas behovsanpassade och effektiva insatser av god kvalitet, som ska främja människors ekonomiska och sociala trygghet, jämlikhet i levnadsvillkor samt aktivt deltagande i samhällslivet och en god och jämlik hälsa.

Finns mätbara mål på området? Nej.

Brukarmedverkan: Ja genom lokalt samråd.

Samarbets-/ samverkanspart: arbetsmarknadsförvaltningen, skol- och fritidsförvaltningen, socialförvaltningen och vård- och omsorgsförvaltningen i syfte att öka kvalitét av och samverkan med Region Skåne samt privata aktörer. Regionens verksamheter som riktar sig mot psykiatri. Representanter i lokalt samråd psykiatri, delregion nordväst, Skånes kommuner och SKR.

Ansvariga: förvaltningschef på socialförvaltningen.

Tidsplan: 2023, följer stimulansmedel.

Utvärdering/resultat/redovisning: görs en gång per år tillsammans med förvaltningsledningsgrupp, alternativt direktör.

Ordförandeskap lokalt samråd - samverkan mellan Helsingborg och regionen och Helsingborg, Bjuv Höganäs och regionen, delregion nordvästs kommuner och regionen samt Skånegemensam samverkan psykiatri, samverkan med Skånes kommuner och Region Skåne. Mejl och dialoger mellan lokalt samråd psykiatri (LSP) och Skånes kommuner, Skånegemensam samverkan psykiatri (SSP) och regionen sker dagligen. Förmedlar information, delger utbildningar, hanterar gemensamma medel för Helsingborg. Möten med Skånegemensam samverkan psykiatri (SSP) 4 gånger per år.

Litet lokalt samråd - Möten samt dagordningar 4 gånger per år för litet lokalt samråd, barn- och ungdomspsykiatri, beroende och skadligt bruk och vuxenpsykiatri, Bjuv, Helsingborg och Höganäs. Också för Landskrona och Svalöv samt Båstad, Klippan, Åstorp, Ängelholm och Örkelljunga.

Stort lokalt samråd - Möten samt dagordningar två gånger per år för stort lokalt samråd Nordvästra Skåne. Styrgrupp LSP 4 gånger per år eller vid behov.

Utskottsgrupper - Sammankallar utskottsgrupper för barn- och ungdomspsykiatri, beroende och skadligt bruk och vuxenpsykiatri för genomgång av den lokala överenskommelsen.

Arbetsgrupp utifrån Samsjuklighetsutredningen Sammankallar och skapar dagordning cirka 4 gånger per år.

Ordförande LSP - Möten med ordföranden LSP 8 gånger per år.

Möten med psykiatrisamordnare i delregion nordväst 4 gånger per år.

I samverkan följa upp och följa **Lokal överenskommelse** för delregion nordvästs kommuner och regionen. Hanterat **Gemensamma medel för 2023**, vilket resulterat i insatser nedan för Helsingborgs stads räkning; IPS (individual placement and support)-coach, peer support-utbildning, SIP-koordinator elevhälsan, suicidprevention elevhälsan, skolnärvaro elevhälsan - Break the silence PART - hållbar modell aktivitet förebygger.

Sammanhåller verksamhetschefer i Helsingborg för utvärdering, uppdatering och skapande av följande års **Överenskommelse mellan**

arbetsmarknadsförvaltningen, skol- och fritidsförvaltningen, socialförvaltningen och vård- och omsorgsförvaltningen om våra gemensamma Insatser på området psykisk hälsa och suicidprevention 2024 barn, unga och vuxna". Denna är känd, uppdateras en gång per år och kommuniceras ut.

Hanterar ordinarie **stimulansmedel** för alla projekt 2023 och redovisar dessa till Sveriges kommuner och regioner, SKR. Dessa insatser och resultat redovisas i detta dokument.

Samverkansmöte barn- och ungdomspsykiatri (BUP) – Barn, unga och familj (BUF, socialförvaltningen) Helsingborg. Fått till god samverkan med BUP. Vi har idag tätare samarbete mellan BUF och BUP vilket uppskattas. Dessa möten ska hållas 2 gånger per termin. Vi har gemensam dialog om nuläget i respektive verksamhet, skapar organiserade kontaktvägar, tar upp saker, ställer frågor som gemensamt berör respektive verksamhet, samt ställer frågan om hur vi kan stötta varandra för god samverkan och samarbete.

Vi för dialog om prioriterade områden ett år i taget.

Vi har etablerade samverkansmöten om ärenden (avidentifierade) för att få till bra processer för individen och få möjligheter att ställa frågor för att få kunskap och hitta lösningar. Handläggarna på socialförvaltningen har tillgång till VIP-nummer till BUP.

Samverkan psykosmottagningen; fortsatt god samverkan, träffas fyra gånger per år. Vård- och omsorgsförvaltningen och socialförvaltningen har samverkansträffar cirka 4 gånger per år. Socialförvaltningen, Vuxen, Barn, unga och familj och Gemensamma resurser har samverkansträffar cirka 4 gånger per år.

Brister i Samverkan; psykiatrisamordnaren i Helsingborg har i uppdrag av det lokala samrådet för Nordvästra Skåne att årligen sammanställa de brister i samverkan som rapporteras in. Rapporten ska belysa de systembrister som uppkommer i samverkan och leda till att vi säkrar kvaliteten i de gemensamma insatserna när det gäller psykisk sjukdom, funktionsnedsättningar och missbruk. Vi tar också upp brister på lokalt samråd psykiatri, LSP. Vi behöver se brister som ett gemensamt lärande, hur vi hanterade situationen så att det blev bättre. Arbetsgruppen träffas cirka 4 tillfällen och barnperspektivet finns med. Totalt har 11 brister i samverkan tagits emot under 2023.

Effektiv samverkan; ett gränsöverskridande samarbete med syfte att främja en helhetssyn och möjliggöra samverkan för invånare i staden och som har behov av förstärkta samordnade insatser.

Arbetsgruppen träffas för uppföljning av uppdraget och informationsöverföring mellan parterna om frågorna nedan, samt lägesbeskrivning, 2 gånger per år.

Styrgruppen träffas för uppföljning av uppdraget och informationsöverföring mellan parterna om nedan frågor samt lägesbeskrivning, 2 gånger per år.

Krisgruppen - Samverkansplan för effektivisering av samarbete mellan aktörer kring vuxna invånare som har psykiska funktionsnedsättningar samt begår kriminella handlingar. Samverkansgrupp psykisk ohälsa suicid - Samverkansplan för effektivisering av samarbete mellan aktörer kring vuxna invånare som har psykiska ohälsa som hotar om/gör suicidförsök vid upprepade tillfällen.

Kompetensutveckling - Strategi för gemensam kompetensutveckling. I samarbetet finns också en strategi för gemensam kompetensutveckling. Vi får ta del av vuxenpsykiatrins utbildningsårshjul. Bidrar till ökad kunskap om socialt arbete i och utanför organisationen till samarbetspartners då Barn, unga och familj fått platser i årshjulet och under våren informerade socialförvaltningen, vård- och omsorgsförvaltningen och polisen om sitt arbete till psykiatri. Alla filmer ligger på stadens plattform för kompetensutveckling, HBG Learns.

Bistå medarbetare/chefer – framförallt att hjälpa till att hitta kontaktytor och ha dialog med BUP, vuxenpsykiatri och chefer i kommunen, men också på arbetsmarknadsförvaltningen, skol- och fritidsförvaltningen, socialförvaltningen och vård- och omsorgsförvaltningen.

CM/F-ACT – mötet ingår numera i psykosmottagningens möte med Helsingborg.

Omvärldsbevakning utbildningar, Sprida information,
Kunskapsstyrning; Vård- och insatsprogrammet VIP, uppdateras 1 gång per år på varje förvaltnings intranät. Psykiatrisamordnare har föreläst digitalt till cirka 150 medarbetare på våra 4 förvaltningar om Vård- och insatsprogrammet under 2023.
Samarbets-/ samverkanspart: arbetsmarknadsförvaltningen, skol- och fritidsförvaltningen, socialförvaltningen, vård- och omsorgsförvaltningen. lokalt samråd, tio kommuner i nordvästra Skåne, psykiatrin, habiliteringen, primärvård, NSPH, brukarutvecklare, peer support.

Kunskapsbaserad och säker hälso- och sjukvård och socialtjänst

Bakgrund: Kunskapsstyrning innebär att vård och insatser ska bygga på vetenskap och beprövad erfarenhet och utformas för att möta personers behov på bästa möjliga sätt. Med en gemensam struktur för kunskapsutbyte och kunskapsstyrning blir det enklare för personalen att ge vård och stöd utifrån senaste kunskap och på ett likvärdigt sätt i hela landet. Om bästa möjliga kunskap är tillgänglig och används i mötet mellan personal i skola, socialtjänst och hälso- och sjukvård och individen ökar förutsättningarna för ett bra bemötande och rätt insatser utifrån individens behov. Innehållet i vård- och insatsprogrammen bygger på nationella riktlinjer och andra kunskapssammanställningar och är utformade för att möta behovet av kunskap i eller inför mötet mellan personal och individ. I Helsingborgs stad satsar vi kontinuerligt på att förbättra möjligheterna på att bedriva en kunskapsbaserad och säker hälso- och sjukvård och socialtjänst.

Våra fyra förvaltningar tillgängliggör VIP via våra intranät och lokala rutiner som är stöd för våra medarbetare.

Syfte: De nationella vård- och insatsprogrammen för psykisk ohälsa ska tillsammans med insatser för att stödja implementering öka användningen evidens- och erfarenhetsbaserad kunskap i mötet mellan personal och individ.

Kortsiktiga mål och aktiviteter: Genom att tillgängliggöra olika kunskapsunderlag på en gemensam plats för både specialistpsykiatri, primärvård, socialtjänst och skola ökar förutsättningarna för likvärdiga insatser utifrån en helhetssyn. Medarbetare i Helsingborgs stad och våra fyra förvaltningar ska känna sig trygga med var de kan hitta kunskapsbaserad och evidensbaserad information om psykisk hälsa.

Långsiktigt mål: Målet är ökad och jämlik psykisk hälsa

Finns mätbara mål på området? Nej.

Brukarmedverkan:

Samarbets-/ samverkanspart: arbetsmarknadsförvaltningen, skol- och fritidsförvaltningen, socialförvaltningen, vård- och omsorgsförvaltningen, Gemensam utvecklingsgrupp som riktar sig till invånare i staden, brukarorganisationer och frivilligorganisationer.

Ansvariga: verksamhetschefer på fyra förvaltningar i Helsingborg stad.

Tidsplan: 2023, följer stimulansmedel.

Utvärdering/resultat/redovisning: görs en gång per år tillsammans med förvaltningsledningsgrupp alternativt socialdirektör.

I Helsingborgs stad satsar vi kontinuerligt på att förbättra möjligheterna på att bedriva en kunskapsbaserad och säker hälso- och sjukvård och socialtjänst.

Nyckelpersoner på socialförvaltningens har i sitt uppdrag att sprida och implementera innehållet i vård- och insatsprogrammen (VIP) som bygger på

nationella riktlinjer och andra kunskapssammanställningar och är utformade för att möta behovet av kunskap i eller inför mötet mellan personal och individ. Våra metodstödjare och sakkunniga på socialförvaltningen och metodstödjare på vård- och omsorgsförvaltningen är med och sprider och implementera innehållet i vård- och insatsprogrammen och informationen kommer även vara med vid introduktion för nyanställda på socialförvaltningen.

Våra fyra förvaltningar tillgängliggör [Nationella vård- och insatsprogram](#) (VIP) via våra intranät och lokala rutiner som är stöd för våra medarbetare. Våra kommunikatörer på arbetsmarknadsförvaltningen, skol- och fritidsförvaltningen, socialförvaltningen och vård- och omsorgsförvaltningen har fått material och lagt in information om vård- och insatsprogrammet på respektive intranät.

Vård- och Insatsprogrammet VIP, uppdateras 1 gång per år på varje förvaltnings intranät och kommer ut som en nyhet.

På socialförvaltningens intranät under Stöd i arbetet finns information om VIP samt i kvalitetsledningssystemet.

Vård- och omsorgsförvaltningen har länkat till socialförvaltningens sidor om VIP under den förvaltningsgemensamma fliken som rör psykisk hälsa och samverkan, samt under evidens och kunskapsstöd i grunden i vårt arbete. Ledningsgrupper får information om VIP.

Skol- och fritidsförvaltningen har tillgängliggjort länkarna till VIP på elevhälsans sida på Portalen och vi kommer att informera samtliga elevhälsans medarbetare i månadens nyhetsbrev.

Arbetsmarknadsförvaltningen länkar till socialförvaltningens sidor om VIP under den förvaltningsgemensamma fliken som rör psykisk hälsa och samverkan, samt under arbetsmarknadsförvaltningen, fliken Så här jobbar vi; Metodplattform.

VIP finns i dokumentet "Insatser inom området psykisk hälsa och suicidprevention 2023-2024 barn, unga och vuxna - Överenskommelse mellan arbetsmarknadsförvaltningen, skol- och fritidsförvaltningen, socialförvaltningen och vård- och omsorgsförvaltningen" under rubriken Kunskapsstyrning.

Psykiatrisamordnare har föreläst digitalt till cirka 200 medarbetare på socialförvaltningen och arbetsmarknadsförvaltningen om Vård- och insatsprogrammet under 2023.